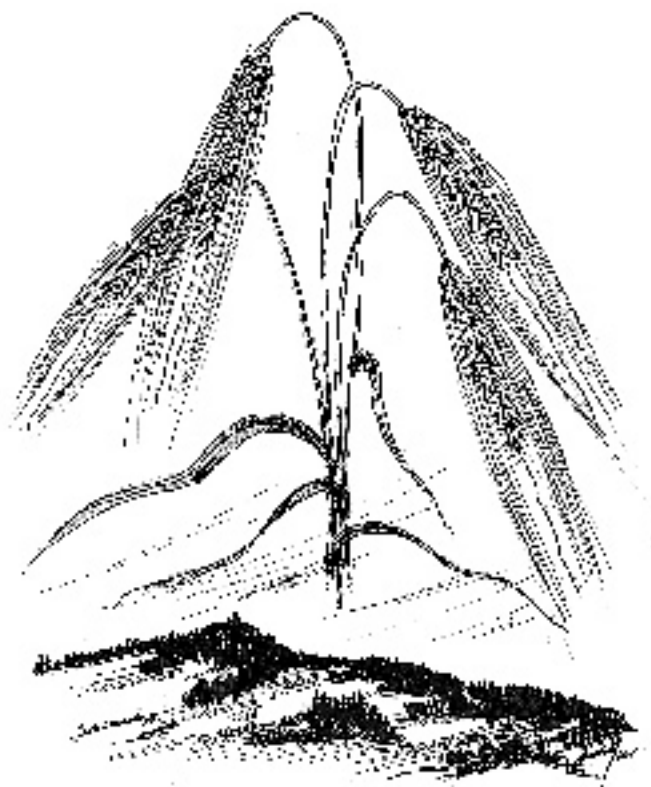

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

Kč 15,–

3 listopad
2002-3
65. ročník

OBSAH

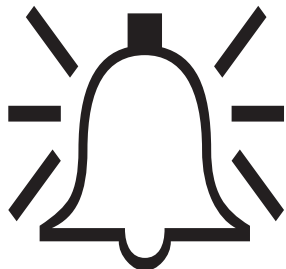
Ječmen setý / Jačmeň siatý
(*Hordeum vulgare*)

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

Stane se mimoprodukční funkce v zemědělství nutností ?	3
Úspešné zavŕšenie realizácie projektu "Predvstupová príprava štátnej správy Slovenska v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka"	5
INTERREG IIIC – meziregionální spolupráce.....	6
Zemědělské vzdělávání na PragaAgro 2002.....	7
Oslavy světového dne potravin na Agroinstitúte	9
Európske okienko.....	10
Informační centrum Evropské unie při Delegaci Evropské komise v České republice.....	12
Agro-gastroteam	13
Excelentný štart dvorského učňa v súťaži v orbe.....	14
Tradice zavazuje, ale nestačí	14
100 let mlékárenské školy v Kroměříži	15
Kadaň – 140 roků od založení zemědělské školy	16
I napriek suchu – vysoké úrody	17
Súťaž v aranžovaní kvetov	18
Medzinárodná súťaž mladých poľnohospodárov	18
Prospešná a zaujímavá výstava i deň otvorených dverí lákali.....	19
Studenti ve Španělsku.....	20
Deň otvorených dverí v Združenej strednej škole poľnohospodárskej v Rakoviciach	21
Vyšel 2. díl učebnice EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ.....	22
Oskar Mildschuh	22

AGROINŠTITÚT Nitra
a
stredné školy pôdohospodárskeho zamerania v SR

Vás pozývajú na

**Vianočné
výstavné – predajné trhy**

**výrobkov a prác žiakov stredných škôl
pôdohospodárskeho zamerania**

spojené s ukázkami prác remeselníkov zo Slovenska, Maďarska a Rakúska

v dňoch 11. – 13. decembra 2002

Miesto: **AGROINŠTITÚT Nitra, Akademická 4**

Otvorené:	11. 12. 2002	11.00 – 18.00 hod.
	12. 12. 2002	8.00 – 18.00 hod.
	13. 12. 2002	8.00 – 12.00 hod.

Ponúkame Vám nákup za výhodné ceny:

- * *vianočné väzby (svietniky, adventné vence)*
- * *pekárske a cukrárske výrobky*
- * *trvanlivé pečivo*
- * *víno, kompóty*
- * *mäsové výrobky*
- * *stolárske a kováčske výrobky*
- * *textilné výrobky a výšivky*
- * *paličkovaná čipka*
- * *rôzne ozdobné a úžitkové predmety*

Tešíme sa na Vašu návštevu !

Stane se mimoprodukční funkce v zemědělství nutností ?

Zemědělství v tak zvaných oblastech LFA (méně příznivé pro hospodářství), zaujímajících více jak 50 % zemědělské půdy, má specifické a celkově ztížené podmínky. Zemědělské soustavy jsou zde také ve značném rozsahu regulovány odlišnými režimy (státní ochrana vodních zdrojů a přírody), více než je tomu v nížinách. V těchto oblastech je třeba také více pečovat o krajinu (zachování přírodního charakteru daných území).

Z toho vyplývá, že zemědělství musí v těchto oblastech plnit v podstatě dvě základní funkce, a to produkční a mimoprodukční.

Jak ukazují stávající předstupní jednání do EU a nabízené výrobní kvóty jednotlivých komodit, nebude možné v těchto oblastech počítat s příliš intenzivní výrobou. K zajištění prosperujícího zemědělství bude zde nezbytná restrukturalizace rostlinné i živočišné výroby v produkční funkci, tak i nutnost věnovat zvýšenou pozornost mimoprodukční funkci. Ta především spočívá v tom, že zemědělské podniky, jako většinou největší uživatel krajinného prostoru, společně s lesním a vodním hospodářstvím a ve spolupráci s obecními a regionálními orgány přebírají hlavní odpovědnost za údržbu, ochranu a tvorbu krajiny.

Ve vyspělých státech západní Evropy, jsou tyto snahy, respektive krajinotvorná činnost, rozvíjeny především pod pojmem „integrované hospodaření v krajině“. Cílem integrovaného hospodaření v krajině je především:

- návrat k účelné intenzitě výroby, přičemž je část agrochemikálií nahrazena vyvážeností všech biologických faktorů,
- převedení výroby na užitečné formy ekologického hospodaření (velikost honů, zatravňování, vytváření biokoridorů apod.),
- podpora potřebných alternativ (např. biopotraviny, agroturistika aj.) se zvláštním zřetelem na průmyslové a energetické rostliny,
- společně s lesní výrobou a vodohospodářství realizovat tzv. krajinnou architekturu, tj. zalesňování, zakládání remízků, křovin apod. pro ochranu zvěře, budování komunikací, stromořadí vodních ploch apod.

Zkušenosti ze sousedních států, zejména (SRN, Rakousko) dokazují, že integrované hospodaření v krajině je za příslušné dotační politiky schopné zabezpečit nové úkoly a funkce, které stojí před zemědělstvím v blízké budoucnosti. V našich LFA oblastech by mohly uvedené zásady

a zkušenosti sehrát důležitou roli při uplatňování mimoprodukční funkce zemědělství.

U nás je v mimoprodukční funkci zemědělství kladen hlavně důraz na krajinotvorná, stabilizační, vodohospodářská, rekreační, i estetická hlediska. Dlouhodobým cílem mimoprodukční funkce zemědělství je napomoci k dosažení stavu ekologicky optimálního obhospodařování cenných přírodních území. To však musí být pro zemědělské podniky finančně přínosné, což znamená, že pro tyto účely musí být zajištěny i potřebné ekonomické nástroje.

Významných změn dozná v LFA oblastech i vlastní produkční funkce, která bude mít dvě složky, a to potravinářskou a nepotravinářskou. V potravinářské to bude pěstování konvenčních a netradičních alternativních plodin vhodných pro dané klimatické a půdní podmínky v systému hospodaření odpovídajícímu ochraně životního prostředí a krajiny. Jejich využití tedy bude v potravinách, krmivářství a jako surovin pro potravinářský a jiný průmysl.

Významným se stane nepotravinářské využívání zemědělské produkce, spočívající ve využívání většinou netradičních rostlin k získávání bioenergie a rostlinných surovin.

Současná situace ve využívání energetických zdrojů jednoznačně směřuje ke hledání nových netradičních zdrojů. Tradiční fosilní zdroje jsou limitovány, neboť jsou vyčerpatelné. Z obnovitelných zdrojů energie má největší význam biomasa až 75 % v rámci obnovitelných zdrojů energie (voda, vítr, solární energie apod.). Výhodou biomasy je i to, že ji lze usušit, uskladnit a použít v době, kdy je potřebná. Energie z biomasy však není hlavním aspektem jejího využívání. Je jen jednou významnou formou hledání nových přírodních zdrojů. Biomasa má vedle přímého významu – zdroje energie – ještě další důležitý význam: omezuje růst skleníkových plynů. Spalováním vzniká sice také oxid uhličitý, stejně jako spalováním fosilních paliv, při růstu rostlin je ale naopak oxid uhličitý z ovzduší odčerpáván jako nezbytná složka pro základní fotosyntetické procesy, bez nichž by nebylo života na zemi. Fosilní paliva rovněž vznikla z rostlinných společenstev, která ale nyní již neexistují, takže oxid uhličitý v současné době již nemohou odčerpávat, a tak ho spalováním fosilních paliv přibývá. Jednou z možností omezování obsahu oxidu uhličitého v ovzduší je i vytváření intenzivních zelených zemědělských kultur a nejrůznějších druhů rostlin na všech ostatních plochách.

Využití biomasy k energetickým účelům

Biomasa se v současné době využívá zejména pro výrobu tepla, popřípadě i elektřiny (kogenerace), nebo pro výrobu bioplynu. Formou biomasy jsou především nejrůznější rostlinné odpady. Stále významnější se stávají rostliny pro tento účel pěstované. Ve velkých kotelnách se k vytápění používá vedle dřevní štěpky sláma slisovaná do balíků. Pro menší objekty se biomasa upravuje do briket nebo pelet. Ty umožňují automatické přikládání, což vyhovuje v domácnostech. Tento způsob vytápění je pak plně srovnatelný s vytápěním plynem. Zpracování biomasy na tuto ušlechtilou formu – brikety, pelety – je sice nákladnější než přímé spalování, umožňuje však mnohem širší využití.

Biomasa není jen zdrojem energie, ale má řadu výhod významně přispívajících k řešení globálních problémů.

- 1) biomasa je obnovitelná - spalováním pro energetické účely se nezvyšuje obsah oxidu uhličitého a omezuje se tak nepříznivý vliv skleníkového efektu,
- 2) je určitou náhradou za fosilní zdroje energie,
- 3) intenzivní zeleň biomasy přispívá k redukci skleníkového efektu,
- 4) pěstování biomasy umožní efektivní využití půdy, což přispívá k údržbě kulturní krajiny - obdělávaná a nezaplevelená pole nebudou hyzdit krajinu,
- 5) pěstování, zpracování a přeprava energetické biomasy je zdrojem celé řady nových pracovních příležitostí,
- 6) umožní vznik a rozvoj nových průmyslových odvětví, což rovněž přispěje k rozvoji ekonomiky.

Spalování biomasy má také nevýhody, se kterými je třeba počítat.

Je to především:

- 1) náročnější způsob přípravy biomasy ke spalování,
- 2) sezonní zásobování klade zvýšené nároky na skladovací prostory,
- 3) úroveň spalovacích zařízení u nás ještě není na odpovídající úrovni,
- 4) svoji roli také sehrává ekonomika, spalování uhlí je stále levnější, i když tento způsob jeho využívání je možné nazvat barbarským.

Je rovněž třeba brát v úvahu usnesení Kjótského protokolu z roku 1997, který ukládá omezení produkce skleníkových plynů. Státy EU chtějí do roku 2010 pokrývat 12 % potřebné energie z alternativních zdrojů. Například Finsko již v současnosti pokrývá 20 % potřeby z alternativních zdrojů. Česká republika je prozatím na počátku dlouhé cesty a svými 1,2 % zaostává za

státy EU. V roce 2010 by však měla pokrývat 6 % potřeby z alternativních zdrojů. V tomto směru se tedy našemu zemědělství otevírají široké možnosti při výrobě biomasy, jejíž pěstování je v současnosti podporováno dotačním titulem v rámci programu „uvádění půdy do klidu“, a to ve výši 5500 Kč.ha⁻¹. Při ceně 1 tuny suché biomasy 800 Kč se její pěstování může stát pro zemědělce zajímavým.

Do seznamu energetických plodin, na něž se výše uvedený dotační titul vztahuje, jsou zahrnuty následující druhy:

Jednoleté

- 1) Laskavec (*Amaranthus* L.)
- 2) Konopí seté (*Cannabis sativa* L.)
- 3) Sléz přeslenitý (*Malva verticillata* L.)

Dvouleté

- 1) Pupalka dvouletá (*Oenothera biennis* L.)
- 2) Komonice bílá (*Melilotus alba* L.)

Víceleté a vytrvalé

- 1) Mužák prorostlý (*Silphium perfoliatum* L.)
- 2) Jeřábina východní (*Galega orientalis*)
- 3) Topinambur (*Helianthus tuberosus* L.)
- 4) Psineček bílý (*Agrostis gigantea* L.)
- 5) Čičorka pestrá (*Coronilla varia* L.)
- 6) Oman pravý (*Inula helenium* L.)
- 7) Šťovík krmný (*Rumex tianshanicus* x *Rumex patientia*)
- 8) Svrčep bezbranný (*Bromus inermis* Leyss, odrůda Tribun)
- 9) Svrčep samužníkovitý (*Bromus carharticus* Vahl, odrůda Tacit)
- 10) Lesknice (chrostice) rákosovitá (*Phalaris arundinacea* L.)

Z těchto plodin bylinného charakteru, produkujících nedřevní hmotu, jsou nejdůležitější rostliny víceleté a vytrvalé. Náklady na jejich pěstování, vzhledem k tomu, že porosty není třeba každoročně zakládat a provádět kultivační práce, výrazně klesají. Další jejich nespornou výhodou je jejich protierozní účinnost.

Z pěstitelského i energetického hlediska jsou také významné vysoce vzrůstné trávy včetně nově vyšlechtěných odrůd svrčepů.

Jako nejperspektivnější ze seznamu uvedených rostlin se jeví KRMNÝ ŠŤOVÍK. Je to kulturní plodina, vyšlechtěná pro krmivářské účely na Ukrajině, která s plevelnými formami šťovíků nemá nic společného. O možnostech jeho pěstování pojedná příspěvek v následujícím čísle Zemědělské školy – Pôdohospodárské školy.

KU

Úspešné zavŕšenie realizácie projektu "Predvstupová príprava štátnej správy Slovenska v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka"

Projekt "Predvstupová príprava štátnej správy Slovenska v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka" bol realizovaný v rokoch 1999 – 2002 v rámci programu Ministerstva zahraničných vecí Holandska IMPACT, ktorý je zameraný na podporu asociovaných krajín v procese integrácie do Európskej únie.

Organizátorom za holandskú stranu bola organizácia Buitenkans a za slovenskú stranu Agroinštitút Nitra.

Cieľom projektu bolo získavanie a výmena informácií a poznatkov z oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, prípravy a realizácie rozvojových projektov v podmienkach Holandska a Európskej únie, prispôsobenie a implementácia získaných poznatkov na podmienky Slovenska a prezentácia realizovaných projektov z oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka na Slovensku.

V rámci projektu bolo počas troch rokov realizovaných viacero aktivít, ktorých sa zúčastnili zástupcovia Ministerstva pôdohospodárstva SR, riaditelia regionálnych odborov Ministerstva pôdohospodárstva SR (RO MP SR) a zástupcovia Agroinštitútu Nitra:

- **Pracovná návšteva zameraná na prípravu projektu**
5. – 8. september 1999, Doorn, Holandsko
- **3 odborné študijné pobyty v Holandsku**
6. – 18. február 2000, Doorn, Holandsko
11. – 22. september 2000, Rilland, Holandsko
10. – 21. september 2001, Aardenburg, Holandsko
- **Follow-up na Slovensku**
"Stretnutie slovensko-holandskej pracovnej skupiny pre rozvoj vidieka"
9–12. september 2002, Slovensko
Záverečný workshop projektu
13. september 2002, Agroinštitút Nitra, Slovensko

Program odborných študijných pobytov bol zostavený kombináciou teoretickej a praktickej časti.

Odborné študijné pobyty sa realizovali formou prednášok, pracovných stretnutí, diskusií a návštev.

Účastníci sa oboznámili so štruktúrou a fungovaním Európskej únie počas celodenného kurzu v Európskom inštitúte medzinárodných vzťahov CLINGENDAEL v Haagu, navštívili Európsky parlament v Bruseli a Holandský parlament v Haagu a takisto sa zúčastnili prezentácií systému štátnej správy rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.

Praktická časť pozostávala z návštev a prezentácií úspešne realizovaných projektov rozvoja vidieka (zamestnávanie znevýhodnených skupín, chov nosníc, využitie veternej energie, projekty na ochranu životného prostredia: čistenie odpadových vôd, záchrana ohrozených druhov vtákov, diverzifikácia poľnohospodárstva: prevádzkovanie agroturistických zariadení – mini-camping, finalizácia výrobkov: pestovanie a spracovanie čakanky.

Súčasťou programu bolo stretnutie so slovenským ambasadrom a obchodným radcom na pôde slovenskej ambasády v Haagu a v Aardenburgu v septembri 2001.

V zmysle podmienok programu IMPACT bolo súčasťou odborného študijného pobytu aj oficiálne hodnotenie programu účastníkmi.

Všetky odborné študijné pobyty boli hodnotené vysoko pozitívne.

Ing. Peter Vnučko, Agroinštitút Nitra

Střední odborná škola, Střední odborné učiliště a Učiliště – Centrum odborné přípravy v Mladé Boleslavi, původní Střední zemědělská a technická škola, si ve dnech 18. a 19. října připomněla 50 let od svého založení.

Významné výročí škola oslavila 18. října dnem otevřených dveří pro veřejnost, zejména pak pro budoucí žáky a jejich rodiče, slavnostním obědem současných a bývalých zaměstnanců a pedagogů školy, hostů z oblasti školství ze Středočeského kraje a z Mladé Boleslavi a 19. října dnem otevřených dveří pro absolventy školy a současné a bývalé pedagogy.

Po oba dny se ve škole konala výstava současné zemědělské techniky, kterou škole zapůjčily spolupracující zemědělské podniky a prodejci.

Samostatný článek k historii i současnosti školy naleznete v příštím čísle Zemědělské školy

INTERREG IIIC – meziregionální spolupráce

Evropská komise přijala dne 23. dubna 2001 sdělení o provádění větve C Iniciativy Společenství INTERREG. První výzva pro návrhy pro všechny čtyři zóny programu INTERREG IIIC trvá od 10. října 2002 do 10. ledna 2003. Období přihlášek do programu je 2002 až 2006. Všechny činnosti v programu musí být dokončeny do konce roku 2008.

Všeobecné principy

Iniciativa INTERREG IIIC je zaměřena na podporu spolupráce mezi regiony a přes hranice a na povzbuzení regionálních a jiných veřejných orgánů, bez ohledu na to, zda jsou či nejsou způsobilé pro podporu ze strukturálních fondů, aby pohlížely na meziregionální spolupráci jako na prostředek podpory rozvoje získáním přístupu ke zkušenostem ostatních. Tímto způsobem lze přidanou hodnotu intervencí jednotlivých strukturálních fondů v různých regionech šířit po celé Evropě. Větev C Iniciativy je jediná větev bez zeměpisných omezení. To znamená, že české regiony mohou spolupracovat po celé Evropě. IIIC je zvláště zaměřena na posílení spolupráce mezi evropskými regiony a na zlepšování účinnosti politiky a nástrojů regionálního rozvoje prostřednictvím rozsáhlé výměny informací a sdílení zkušeností. Českým regionům nabídne zejména příležitost zavádět strategický přístup do meziregionální spolupráce pomocí nové koncepce regionální rámcové činnosti, objevovat, jaký prospěch mají ostatní ze strukturálních fondů a podělit se o vlastní zkušenosti z provádění projektů.

Klíčové zásady a charakteristiky

- Celé území Evropská unie je pro účely řízení programů rozděleno do čtyř programových zón. Ve shodě s ostatními větvemi INTERREG bude řízení větve C nyní decentralizované. Návrhy projektů budou řízeny prostřednictvím jediných (samostatných) orgánů, které zapojené členské státy ustanoví.
- Každá zónová oblast má vlastní struktury řízení programu a rozhodování.
- Hlavní partneři musí být v oblastech, hraničících s kandidátskou zemí. Ty, které přísluší k České republice, jsou Dolní Bavorsko, Horní Falc, Horní Franky, Kamenice a Drážďany v Německu a Dolní Rakousy a Horní Rakousy v Rakousku.
- Hlavní partner musí pocházet ze způsobilého členského státu (či jeho části) v příslušné zóně – nemůže to být kandidátská země.

- Partner z České republiky může převzít úlohu funkčního hlavního partnera. To znamená, že může být odpovědný za operační řízení a koordinaci operace.
- Úředními jazyky programu jsou pro Východní, Severní a Západní zónu angličtina a pro Jižní zónu francouzština.

Všeobecné informace

Druhy podporovaných činností

- Výměna při druhu činností, podporovaných v rámci cíle 1 a cíle 2 strukturálních fondů;
- Výměna při meziregionální spolupráci, spojující veřejné orgány nebo rovnocenných orgánů zapojených do programů INTERREG;
- Výměna při meziregionální spolupráci, spojující zapojené regiony na základě tří témat regionálních inovačních akcí pro léta 2000–2006;
- Výměna při jiných tématech vhodných pro meziregionální spolupráci
- Spolupráce v oblastech hraničících s kandidátskými zeměmi – akce povzbuzující a usnadňující spolupráci v příhraničních regionech, lepší koordinaci stávající politiky v různých oblastech, vytváření nových opatření a posilování hospodářské konkurenceschopnosti.

Druhy operací nebo projektů

Činnosti v rámci programu lze provádět prostřednictvím tří typů operací, což jsou:

- Regionální rámcové operace – regiony schopny seskupit řadu projektů dohromady a předložit je jako jediný návrh.
- Jednotlivé projekty meziregionální spolupráce – zaměřené na výměnu zkušeností z činností na základě projektů. Jsou to (projekty jednorázové spolupráce).
- Síť – zaměřené na výměnu názorů o provádění projektů prostřednictvím seminářů, studijních cest a výměny personálu.

Způsobilými projekty jsou iniciativy ke spolupráci v takových odvětvích, jako jsou výzkum, technologie, vývoj, podnikání, informační společnost, turistický ruch, kultura, nebo životní prostředí. I když orgány kandidátských zemí nemohou být Hlavními žadateli, důrazně se jim doporučuje, aby se spojily do partnerských sítí s ostatními členskými státy do jednoho se třetí typů způsobilých operací. Existují také zvláštní priority pro pohraniční regiony.

Všechny významné informace včetně dokumentace pro přihlášení, kontaktů na technický sekretariát, map a všeobecných pokynů jsou k dispozici na společné webové stránce programu INTERREG IIIC www.interreg3c.net.

Webová stránka obsahuje také databázi pro vyhledávání partnerů, do které může kdokoli s tématem pro nějakou kooperaci vstupovat a vyhledávat si partnery.

Zemědělské vzdělávání na PragaAgro 2002

V Pražském výstavním areálu Letňany se ve dnech 17. – 19. října konal 4. ročník mezinárodní výstavy PragaAgro 2002. V jeho rámci se uskutečnila 2. celostátní výstava dojného skotu, 3. celostátní výstava ovcí a koz, 4. národní výstava prasat a Mezinárodní včelařská výstava.

Svou expozici tu mělo Ministerstvo zemědělství ČR, které poskytovalo informace a tiskové materiály k přípravě vstupu ČR do EU v oblasti zemědělství, podrobně objasňovalo činnost Agentury Sapard. Stánky vysokých škol, výzkumných ústavů a Ústavu zemědělských a potravinářských informací (ÚZPI) prezentovaly svoji vzdělávací, výzkumnou a informační činnost. Nápaditě upraveným stánkem i s praktickými ukázkami ruční práce žáků se představila Střední zemědělská škola a Střední odborná škola Poděbrady.

Ministerstvo zemědělství, Agentura Sapard a ÚZPI připravily na druhý den konání seminář: „SAPARD – dosa-
vadní zkušenosti z programu pro podporu zemědělství“, pro zástupce škol byl navíc připraven seminář: „Zemědělské školství a jeho úloha v dalším vzdělávání“.

V péči o hospodářská zvířata vypomáhali studenti ze Střední zemědělské školy a Střední odborné školy v Poděbradech a studenti ze Střední zemědělské školy v Horšovském Týnu. V rozsáhlé včelařské expozici byla zastoupena i jediná naše škola Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum v Nasavrkách.

Pozvání s programem a volnými vstupenkami obdržely poštou společně s prvním číslem časopisu Zemědělská škola úplně všechny zemědělské školy (SOŠ a SOU). Pro 46 středních a vyšších odborných škol, které budou tvořit trvalou vzdělávací základnu a budou realizovat vzdělávání dospělých v rezortu zemědělství to byla i příležitost k podepsání akreditace pro tuto činnost a uzavření rámcové dohody o spolupráci.

Ne na všech školách však sledují pečlivě poštu a někdy se sejde na jeden termín i více důležitých akcí, a proto vás se zmíněným druhým seminářem seznámíme trochu podrobněji.

Záměry vzdělávací politiky v odborném a dalším odborném vzdělávání MZe ČR

Ministerstvo zemědělství zastupoval Ing. Jiří Stehlík, ředitel odboru výzkumu, vzdělávání a zakladatelské činnosti.

I po předání zřizovatelské funkce učilišť chce MZe ČR úzce spolupracovat se všemi zemědělskými školami, chce využívat jejich schopností, služeb jako základny v celém procesu dalšího vzdělávání. Byla schválena koncepce ministerstva v této oblasti, v červnu tohoto roku vyšla směrnice k dalšímu odbornému vzdělávání, která na koncepci navázala. Směrnice stanoví celý rámec dalšího rezortního vzdělávání, stanovuje minimální zemědělskou kvalifikaci. Stanovila vytvoření určité rezortní vzdělávací sítě, kam bylo zařazeno 46 škol z území celé republiky. (Podrobně ZPS č.1, roč. 2002-3)

Současná činnost a další záměry ÚZPI Praha

ÚZPI se začíná stávat velice důležitou součástí zemědělského mimoškolního vzdělávání, jak informoval jeho ředitel PhDr. Jan Rydlo. Se zánikem Institutu výchovy a vzdělávání převzal ÚZPI některé jeho funkce a další bude podle koncepce vzdělávání realizovat.

ÚZPI je ústav s tradicí od r. 1926 (Dům zemědělské osvěty). Sloužil jako zázemí Zemědělské akademie, po válce se více zapojoval do procesu vědy a výzkumu. S příchodem „informační revoluce“, která s sebou přinesla snadný přístup k širokým informačním pramenům, se mění a doplňuje původní funkce ústavu. Ústav dnes vlastní objemem fondu asi třetí největší zemědělskou knihovnu na světě, zpracovává a šíří elektronicky časopisy z oboru, koordinuje poradenský systém.

Posluchače ale bude nejvíce zajímat v úvodu zmíněný nový program ústavu, ve kterém budou mít školy svou důležitou úlohu.

Informační základna a informační aktivity ÚZPI

Po založení koordinačního centra pro poradenství se začal primárně budovat zemědělský znalostní systém, který

byl odzkoušen na poradcích. Systém slouží v první řadě ÚZPI, seznamoval **Ing. Martin Mistr, Ph. D.**, ale jeho širší využití zahrnuje výzkumné ústavy, svazy, sdružení, zájmové organizace – všechny, kteří mají výstupy, informační zdroje, které by mohli nabídnout – školy např. své učební texty. Druhou skupinou jsou uživatelé – poradenská síť. Získat by z toho měla především praxe a školy pro výuku. Systém bude integrovat rozdílné zdroje, zachová identitu a variabilitu uživatele, je nenáročný na obsluhu.

Cílem ÚZPI je poskytnout informace lehce dostupné a na jednom místě.

Následovala praktická ukázka s výkladem. Dvěma pracovníkům z každé školy, které jsou zahrnuty do sítě trvalé vzdělávací základny MZe ČR, bude poskytnuto v tomto směru zaškolení.

Systém ÚZPI nabízí školám sdílení informačních zdrojů, 24hodinový provoz sedm dní v týdnu včetně zálohování. Zaškolení pracovníci, mohou dělat dozor tohoto systému na škole a zaškolit další zájemce. Od škol se očekává aktivní přístup, aktualizované údaje na svých webových stránkách, společná tvorba nové databáze škol (všechny školy budou mít přístupová práva a budou se na ni aktivně podílet). Jako další krok se předpokládá napojení systému na typové pozice – propojení těchto dvou databází, aby se uchazeč dozvěděl více o nabídkách škol. V neposlední řadě bude vytvořen otevřený systém elektronického vzdělávání, který školy budou moci nabídnout svým studentům jako další formu studia.

Školy – stálá vzdělávací základna

V oblasti typových pozic bude rezort (po dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí převzal ošetřování zemědělských oborů), podle **Ing. Josefa Kašeho**, spolupracovat nejenom se školami, které byly vybrány do trvalé vzdělávací základny ministerstva zemědělství. Existuje Informační systém typových pozic (ISTP), ze kterého vycházejí především kvalifikační a kompetenční požadavky na jednotlivé typové pozice. O toho se odvíjejí požadavky praxe na výuku ve školách. Z požadavků praxe se budou stanovovat obsahy typových pozic – co příslušný pracovník, který zastává určitou pozici ve výrobním nebo tvůrčím procesu, má umět a znát, a požadavky na vzdělávací soustavu.

Další aktuální otázkou je program Sapard, v rámci kterého byla akreditována kapitola 3.1. – odborné vzdělávání. ÚZPI bude administrátorem a konečným příjemcem podpor v rámci zmíněné kapitoly. Vyhlásí vzdělávací témata

pro všechny zájemce o tuto oblast, tzn. pro všechny, kteří chtějí pořádat vzdělávací aktivity. Témata budou vyhlášena ještě v tomto roce, rovněž podmínky pro podávání přihlášek jednotlivých vzdělávacích organizací na vzdělávací aktivity. Výběrová řízení a schvalování projektů by mělo proběhnout do konce března.

Čerpání veškerých podpor pro vzdělávací činnosti je otázka informací! Zmiňované programy jsou aktuální pro všechny školy, i pro nezařazené v trvalé vzdělávací základně.

V prosinci budou zahájeny kurzy pro pedagogy z trvalé vzdělávací základny a další čtyři školy. Na jednodenním kurzu budou seznámeni se základními zemědělskými programy, s uplatněním výpočetní techniky, s výukovými materiály pro využití ve škole i pro seznámení zemědělců v kurzech, které budou školy pořádat.

Projekt pro zemědělskou kvalifikaci

Důležité informace poskytl rovněž **Ing. Josef Matoušek**, MZe ČR. Pro podnikání v zemědělství není prakticky předepsáno žádné vzdělání. Kurz základního minima vychází z nové směrnice přijaté koncem ledna (Věstník MZe ČR č. 6). Odkazuje na čl. 4, který je pro zemědělce, a stanovuje minimální zemědělskou kvalifikaci těm, kteří chtějí vykonávat některé speciální profese, tzv. zkoušky odborné způsobilosti (např. inseminační technik) nebo chtějí dosáhnout na dotace, zúčastnit se prodeje státní půdy ...Kurz základního minima pro ty zájemce, kteří potřebné vzdělání nemají, je 300 hodin. Všechny akreditované školy obdrží podrobné informace, ale ke spolupráci mohou být přizvány i školy (s ohledem na regionální pokrytí), které nejsou součástí trvalé vzdělávací základny.

Tristahodinový kurz by měl zahrnovat minimálně 145 hodin prezenčního studia, ostatní samostudium. Doporučuje vstupní testy pro celkový přehled o uchazečích, zjistit si jejich zájem o další odbornou problematiku. Povinný je pouze zemědělský základ (prezenčně). Různou specializací jednotlivých zemědělských podnikatelů a jejich další zájem doporučuje přenést do samostudia. Taková spolupráce může být oboustranně přínosná.

Za poslední 2 roky prošlo kolem 500 zemědělců 90 hodinovým kurzem, který zajišťovala vybraná učiliště pod IVV MZe ČR. Kvalifikace z tohoto kurzu bude ještě platit v přechodné době do r. 2003. Dále už bude nutný kurz 300hodinový. (Původní kurz je možné zohlednit jiným rozpisem hodin, ale v novém osvědčení je nutné uvést 300 hodin!)

Filozofii studia je, aby vydaný certifikát byl pro zemědělce na celý život a nahradil jim tak studium zemědělské školy.

Na závěr byli zúčastnění představitelé škol pozváni do rezortního společenského zázemí, které i s kavárnou zajiš-

tovali žáci ze Středního odborného učiliště potravinářského Čakovice se svými mistry.

akr

Oslavy světového dne potravin na Agroinštitúte

Voda – zdroj potravinovej bezpečnosti

Každý rok 16. októbra oslavuje Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo Svetový deň potravín ako pamiatku jej založenia v tento deň roku 1945. Téma Svetového dňa potravín/Telefoodu 2002 na tento rok – Voda – zdroj potravinovej bezpečnosti priznáva základnú úlohu, ktorú zohráva pitná voda pri zásobovaní obyvateľstva vo svete a zaistení potravinovej bezpečnosti.

Obmedzený prístup k vode sa čoraz viac stáva prekážkou pre produkciu potravín. Voda pokrýva tri štvrtiny Zeme, ale iba malý zlomok je prístupný ako pitná voda. Z celkového množstva odčerpanej vody poľnohospodárstvo vyžaduje takmer 70 % na produkciu potravín, ktorá podporuje ľudskú aktivitu. Ako narastá populácia, tak si vyžaduje veľa potravín. FAO odhaduje, že do roku 2030 si bude svet vyžadovať o 60 % viac potravín. Okolo 80 % tohto nárastu bude pochádzať z intenzifikácie poľnohospodárstva, ktoré je podporované zavlažovaním.

Voda sa už však v mnohých krajinách vyskytuje v obmedzenom množstve. Štúdia FAO na 93 rozvojových krajinách poukazuje, že množstvo krajín odčerpáva vodné zásoby rýchlejšie, ako by sa mohli obnoviť. 10 krajín sa nachádza v kritickom stave, čo znamená, že čerpajú viac ako 40 ich celkových vodných zdrojov na poľnohospodárstvo a ďalších 8 kladie dôraz na vodu a čerpá viac ako 20. Súčasne pokračuje nárast súťaženia o vodu zo strany priemyselných a domácich spotrebiteľov.

FAO je presvedčené, že riešením ako dosiahnuť budúce potreby na potraviny a vodu je zlepšenie poľnohospodárskej produktivity a efektívnosti použitia vody. Tým, že sa používajú lepšie semená, zvyšuje sa pôdna úrodnosť a zlepšuje sa manažment vody na farme, farmári produkujú vyššie výnosy, získavajú najväčšie príjmy zo vzácnych zásob vody.

Ďalším záujmom je udržať využitie vody v limitoch tak, aby jej využitie v jednej oblasti nezbavilo ľudí prístupu v ďalšej oblasti. Ekologické dopady treba tiež udržiavať na

minime – zatiaľ čo závlahové poľnohospodárstvo môže dva až tri razy vynášať viac ako dažďom zásobované pôdy, pozornosť sa musí venovať vhodnému odvodňovaniu, aby sa predchádzalo premáčaniu vodou a zvyšovaniu slanosti.

Súčasne musí poľnohospodárstvo súťažiť o vodu s mestami a priemyslom. Zároveň priemysel sa domáha okolo 20 percent z celkového čerpania vody a mestskí užívatelia zostávajúci 10 percent. Poľnohospodárstvo bude pod rastúcim tlakom, aby využívalo vodu účelnejšie a zlepšovalo kvalitu vody, ktorá sa vracia do vodných tokov.

Zlepšenie efektívnosti zavlažovania bude taktiež nevyhnutné. Najbežnejšie formy zavlažovania – zavlažovanie prúdom a rozstrekovačom – môže mať za následok viac spotrebovania vody než môžu zadržať plodiny. Účinnejšími a koncentrovanejšími metódami, akou je napríklad zavlažovanie odkvapkávaním, ktoré dodáva vodu len v prípade potreby, môže značne znížiť spotrebu vody pre poľnohospodárstvo.

Politiky a stratégie, ktoré usmerňujú použitie poľnohospodárskej vody, sú potrebné na medzinárodnej, národnej a miestnej úrovni. A keď väčšina zdrojov vody prekročí hranice, vtedy napomáhajú regulovať medzinárodné dohody, koľko vody sa vymedzí pre každú krajinu a región.

Je potrebné podporovať nové politiky pre vodu a investície. Národné vlády budú musieť vytvoriť podmienky, aby prilákali takéto investície. Inovačné formy úverov pomôžu chudobným využiť vo svoj prospech zlepšené techniky vodného hospodárstva.

Voda je jedným z najnaliehavejších problémov súčasného rozvoja. Výber tohtoročnej témy Svetového dňa potravín/Telefoodu – Voda – zdroj potravinovej bezpečnosti slúži ako výzva vládám, občianskej spoločnosti a medzinárodnému spoločenstvu, aby spoznali dôležitosť vody pri dosiahnutí potravinovej bezpečnosti. Aktivity Svetového dňa potravín/Telefoodu po celom svete pomáhajú oznámiť dôležitý odkaz o vode, zatiaľ čo budú podporovať celkový cieľ tejto udalosti – zvýšiť uvedomenie si problému hladu

a usilovať sa o dlhodobé riešenia ako zaručiť potraviny pre všetkých.

FAO má pred sebou oslavy Medzinárodného roka vôd v r. 2003. Aj na 3. svetovom fóre o vode v Japonsku bude FAO prítomná, kde odovzdá tento odkaz - „Môžeme nájsť dostatok vody na nasýtenie sveta, ale musíme spoločne užívať naše zdroje a posilňovať náš záväzok na zlepšenie vodného hospodárstva pre poľnohospodársku výrobu”.

Národné oslavy svetového dňa potravín sa uskutočnili 16. októbra v Agroinštitúte Nitra. Ich obsahom bola prezentácia problematiky VODY ako zdroja potravinovej bezpečnosti. Svojimi príspevkami podporili túto tému všetci účastníci odborného programu, do ktorého nás viedla Ing. E. Kolesárová z Ministerstva pôdohospodárstva SR úvodným príspevkom. Ďalšími príspevkami, ktoré na

fóre odznali boli: Voda a životné prostredie, Význam vody v ochrane zdravia človeka, Voda a potraviny, Závlahy – faktor stability produkcie potravín, Úlohy vodohospodárskeho výskumu, Voda ako súčasť racionálnej výživy, Pôdne zdroje z aspektu chudoby a hladu. Po ich odznení odborný program ukončila diskusia k uvedenej problematike, v ktorej jednoducho a výstižne konštatoval prof. Konštantín Holobradý: „Bez vody je všetko ničím”.

Súčasťou národného fóra boli aj sprievodné podujatia, kde sa prezentovali s výsledkami práce alebo so svojimi výrobkami niektoré organizácie a firmy: SOU vodohospodárske Piešťany, Ministerstvo životného prostredia SR, Výskumný ústav vodného hospodárstva, Šivarina spol. s.r.o., Coca – Cola Slovakia, NIPEK, Agrofarma s.r.o., Topvar a.s., Západoslovenské žriedla a.s., Santovka a ďalšie.

D. J.

Európske okienko

Inštitúcie a orgány Európskej únie

Európsku úniu odlišuje od tradičných medzinárodných organizácií jej jedinečná inštitucionálna štruktúra. Inštitúcie sú nezávislé, reprezentujú národné a spoločné záujmy, vzájomne spolupracujú, navzájom na seba nadväzujú a každá z nich zohráva v procese rozhodovania určitú úlohu.

EÚ má päť inštitúcií: Radu Európskej únie, Európsky parlament, Európsku komisiu, Európsky súdny dvor a Európsky dvor audítorov.

Popri tom existujú ďalšie dve komunitárne inštitúcie, ktoré majú konzultatívnu resp. poradenskú funkciu: Hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov. V oblasti hospodárskej a menovej politiky má dôležitú rolu Európska centrálna banka.

Malý výkladový slovník

Rada Európskej únie (nazývaná aj ako Európska rada, Rada ministrov alebo Rada)

Je hlavným rozhodovacím a normotvorným orgánom. Zodpovedá za koordináciu všeobecných ekonomických politík členských krajín, má právomoc prijímať rozhodnutia a poveruje Komisiu, aby zabezpečila ich realizáciu. Rada EÚ je v inštitucionálnom mechanizme EÚ tým prvkom,

ktorý vyjadruje národné záujmy. Každý členský štát do nej deleguje jedného zástupcu (ministra) zodpovedného za práve prerokúvanú oblasť: zahraničné veci, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, životné prostredie atď. V predsedníctve Rady ministrov sa pravidelne obmieňajú zástupcovia členských štátov v šesťmesačných intervaloch.

Európska komisia

Je iniciatívnym, výkonným a správnym orgánom EÚ. Je hybnou silou integračného procesu: jedine ona má právo navrhovať novú legislatívu spoločenstva (tzv. právo iniciatívy), nemôže ju však definitívne prijať. Komisia je povinná dozerať na plnenie zakladajúcich zmlúv EÚ, na realizáciu nariadení a direktív vydaných Radou. Dôležité sú jej právomoci pri riadení spoločných politík, napr. v oblasti výskumu a technológie, rozvojovej pomoci atď.

Európska komisia sa zásadne odlišuje od Rady EÚ tým, že jej členovia musia svoje funkcie vykonávať úplne nezávisle vo všeobecnom záujme EÚ a nesmú počas výkonu svojej funkcie vykonávať iné platené či neplatené povolanie.

Komisia sa skladá z 20 členov (z každého členského štátu jeden, z veľkých štátov dvaja), vybraných podľa celkových schopností, ktoré poskytujú záruku nezávislosti. Členovia sa menujú na 5 rokov a schvaľuje ich Európsky parlament.

Európsky parlament

Kým v národnom rámci parlamenty sú najvyšším orgánom štátnej moci, Európsky parlament mal pôvodne len poradnú a kontrolnú funkciu. Dnes sa jeho úloha postupne zvyšuje a už sa podieľa aj na legislatívnych právomociach, na príprave nariadení a direktív spoločne s Radou EÚ. Môže preskúmať, pozmeniť alebo vetovať návrhy Komisie podľa toho, v akom štádiu je legislatívny postup. Oproti minulosti má väčšie slovo vo viacerých oblastiach politiky, najmä v oblasti pôsobenia jednotného trhu. Do Európskeho parlamentu sa na obdobie 5 rokov volí 626 poslancov a zasadá raz ročne.

Európsky súdny dvor

Dozerá na to, aby normy vydávané inštitúciami EÚ boli v súlade s obsahom zakladajúcich zmlúv. Na žiadosť národných súdov vydáva stanoviská týkajúce sa správnej interpretácie alebo platnosti opatrení inštitúcií EÚ. Súdny dvor sa skladá z 15 sudcov, ktorým pomáha 8 generálnych advokátov. Všetci sú volení na obdobie 6 rokov.

Európsky dvor audítorov

Je nezávislým strážcom financií EÚ, plní tri úzko späté úlohy: kontroluje príjmy EÚ, opodstatnenosť a správnosť výdavkov a správnosť riadenia finančných záležitostí EÚ. Svoje závery zverejňuje vo výročných správach na konci každého finančného roku.

15 členný Dvor audítorov, po konzultácii s Európskym parlamentom menuje Rada na obdobie 6 rokov.

Hospodársky a sociálny výbor

222 členný Výbor má poradenskú funkciu a jeho členmi sú zástupcovia rozličných hospodárskych a sociálnych záujmových zoskupení, ako sú výrobcovia, roľníci, dopravcovia, zamestnanci, remeselníci atď. Na základe zakladajúcej zmluvy EÚ, Rada EÚ a Európska komisia sú povinné konzultovať v určitých otázkach s Výborom.

Výbor regiónov

Od roku 1994 majú miestne a regionálne orgány zastúpenie na úrovni spoločenstva vo Výbore regiónov. 222

členov výboru sa pravidelne vyjadruje k realizácii regionálnej politiky EÚ a k znižovaniu sociálnych a ekonomických rozdielov v rámci jej hraníc. Rada EÚ a Európska komisia konzultuje s Výborom regiónov otázky v oblastiach: vzdelávanie a mládež, kultúra, verejné zdravie, transeurópske dopravné, telekomunikačné a energetické siete, politika zamestnanosti, sociálna politika, životné prostredie, odborné vzdelávanie a doprava.

Európska investičná banka (EIB)

Špecifické je, že má právnu subjektivitu. Jej členmi sú členské štáty EÚ. Prispieva k rozvoju spoločného trhu EÚ. Na neziskovom základe poskytuje pôžičky a záruky. Financuje projekty vo všetkých odvetviach hospodárstva. Pri financovaní investičných programov postupuje v spolupráci so štrukturálnymi fondami a inými nástrojmi financovania EÚ.

UHÁDNETE?

1. Ktorá členská krajina nemôže delegovať zástupcu do Rady EÚ?
 - a) Luxembursko, lebo je najmenšou členskou krajinou
 - b) Rakúsko, lebo sa pripájalo ako posledná krajina do EÚ
 - c) Každá členská krajina má právo delegovať jedného zástupcu do Rady EÚ
2. V ktorej členskej krajine má právo každý občan pozrieť sa do daňového priznania premiéra?
 - a) Veľká Británia
 - b) Švédsko
 - c) Fínsko
3. V ktorej členskej krajine EÚ je členom parlamentu približne toľko žien ako mužov?
 - a) Švédsko
 - b) Nemecko
 - c) Francúzsko
4. Kedy bolo Švajčiarsko prijaté do EÚ?
 - a) 1986
 - b) 1973
 - c) Švajčiarsko nie je členskou krajinou EÚ

Správne odpovede:

1. (c) 2. (b) 3. (a) 4. (c)

Pripravuje: Mgr. Ildikó Pongóová

Redakce časopisu Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola
má nové telefonní číslo

227 010 439

Stručné zprávy z EU

Kandidátské země podepsaly 6. rámcový program vědy a výzkumu a rozšíření se tak stává stále bližší realitou

Dne 29. října 2002 podepsala v Bruselu Evropská komise s kandidátskými zeměmi asociační dohody o 6. rámcovém výzkumném programu v hodnotě 17,5 mld. eur. Výzkum tak představuje první oblast, v níž se rozšíření EU stane realitou.

Komise zahájila významnou veřejnou diskusi o budoucnosti evropské spolupráce v oblasti školství, odborné přípravy a mládeže

Komisařka odpovědná za školství a kultury Viviane Redingová zahájila rozsáhlý proces veřejné diskuse týkající se vypracování nových evropských programů v oblasti školství, odborné přípravy a mládeže po roce 2006, kdy skončí stávající programy Socrates, Tempus, Leonardo da Vinci a Youth (Mládež).

Zprávy o rozšíření

Podpisu smlouvy o přistoupení k EU v dubnu roku 2003 v Aténách se uvolnila cesta

Vedoucím činitelům Evropské unie se na bruselském zasedání Evropské rady ve dnech 24. a 25. října podařilo překonat názorové rozdíly týkající se financování rozšíření EU – zejména o otázkách přímých plateb zemědělcům v nových členských státech.

Přímé platby do zemědělství v nových členských státech budou postupně zaváděny v letech 2004 až 2013. V roce 2004 budou poskytovány ve výši odpovídající 25 % úrovni plateb zemědělcům ve stávajících členských zemích EU, v roce 2005 ve výši 30 %, v roce 2006 ve výši 35 % a v roce 2007 ve výši 40 %. Následně se každým rokem budou zvyšovat o dalších 10 % do té doby, dokud se výše podpory v celé EU nesrovná.

Mezi další prvky financování rozšíření, na nichž se představitelé EU dohodli, patří poskytnutí celkem 23 miliard eur do strukturálních fondů soudržnosti EU v letech 2004 až 2006 pro nové členské státy a nárok každého nového členského

státu na dočasnou rozpočtovou kompenzaci v letech 2004 až 2006 v případě, že by jeho bilance výdajů a příjmů ve vztahu k rozpočtu EU byla horší než v roce 2003.

Další závěry bruselského summitu:

- Kdo je připraven? Kypr, Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Polsko, Slovenská republika a Slovinsko „budou schopny přijmout závazky členství od počátku roku 2004“.
- Summit schválil návrhy Komise na zakotvení celé řady pojmů do smlouvy o přistoupení.
- Jak zvládnout přechod? Vedoucí činitelé EU schválili názor ministrů zahraničí zemí EU na metodiku plateb ze strukturálních fondů vyšší příspěvků na odstavení jaderných elektráren Ignalina v Litvě a Jaselské Bohunice na Slovensku, na budování institucí.
- Rada zdůraznila „nezvratný charakter“ procesu rozšíření a vyjádřila „svou podporu Bulharsku a Rumunsku v jejich úsilí o dosažení členství v roce 2007“.

Zelená pro SAPARD 2002

Předvstupní pomoc pro zemědělství a rozvoj venkova v kandidátských zemích (na letošní rok ve výši 554,5 mil. eur) se může realizovat, neboť Komise již rozhodla o podepsání finančních dohod s každou z deseti kandidátských zemí střední a východní Evropy na základě programu SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development).

WWF vyzývá ke změně zemědělské politiky

Celosvětový fond na ochranu volné přírody World Wildlife Fund (WWF) vydal k vedoucím činitelům EU před jejich bruselským summitem výzvu ke změně zemědělské politiky tak, aby rozšíření bylo pro EU přínosné, nikoliv škodlivé.

Pokrok podnikatelské charty v kandidátských zemích

Česká republika uvádí, že vzdělávání a odborné školení v oblasti podnikání se zkvalitnila. Ve skriptech pro vyšší odborné školy, vysoké školy technického směru a univerzity se již klade větší důraz na potřeby a požadavky malých a středních podniků.

Agro-gastroteam

Již pět let je Střední odborné učiliště zemědělské v Horách nad Jizerou zapojeno do projektu Evropské unie Leonardo da Vinci, který se zabývá mobilitami v rámci odborného vzdělávání.

Na zahraniční stáži, organizované podle těchto pravidel a finančně podporované Evropským společenstvím, každoročně vyjíždí v průměru třicet žáků. Tyto stážisty doplňují ještě žáci, vyjíždějící na zahraniční praxe v rámci recipročních výměn a projektu Tandem, který se zabývá česko-německými výměnami formou odborných stáží. Za rok 2002 tak z tří set osmdesáti žáků školy vyjede do zahraničí rovných sto deset.

Projektu s názvem Agro-gastroteam do Evropy II se v letošním roce účastní 46 žáků ze všech učebních i studijních oborů školy.

Místa pobytu

Zemědělci a žákyne provozu služeb pracují na vinařských agroturistických farmách oblasti Wachau v Rakousku. Cukrářky, kuchaři a číšníci ve vybraných firmách v Kremsu a okolí. Ve spolupráci se SOU Čakovice se účastní naši kuchaři a číšníci zahraniční stáži v luxusním hotelu na Kypru (Paphos). Celou zimní sezónu budou zajišťovat žáci gastronomických oborů obsluhu a přípravu pokrmů v hotelu FIS na Štrbském Plese. Hlavními koordinátory jsou MěÚ a podnikatelé výše jmenovaných oblastí.

S jejich pomocí byl proveden výběr pracovišť pro praxi žáků. Pracoviště (cukrárny, restaurace, hotely, menza, zemědělské farmy) splňují nejen všechna odborná kritéria, ale hlavně majitelé a pracovníci mají pozitivní vztah k vedení českých žáků. Ubytování a stravování žáků je jak v rodinách, tak i skupinově v penzionu a domově mládeže.

Pečlivá příprava

Předpokladem úspěšné stáže byla dlouhodobá a pečlivá příprava jednak žáků, jednak i doprovázejících osob, udržování dlouhodobých kontaktů s partnery a podnikateli. SOU Horky během stáží navštěvují rakouští učitelé,

rodiče žáků, podnikatelé a zástupci sociálních partnerů. Výraznou změnou v organizaci zahraničních stáží byl výběr i žáků slabších, problémových, ze sociálně znevýhodněného prostředí. Základní myšlenkou bylo, dát příležitost i těmto žákům, kteří zatím nebyli pozitivně motivováni a vedeni, z čehož často vyplývaly i jejich špatné výsledky. Ty následně zhoršovaly jejich uplatnění na trhu práce. Již zařazení těchto žáků je velkým povzbuzením ke studiu, neboť téměř 50 % žáků jelo poprvé do zahraničí. Během praxe nebylo mezi žáky rozdílu. Všichni, tj. i žáci s dřívějšími problémy, byli na svých pracovištích hodnoceni po stránce pracovní i chování výborně. Většina žáků obdržela pozvání od „svých“ podnikatelů k příštím návštěvám. Na závěr stáže jsou žákům vydávány certifikáty, které budou pro ně velkým přínosem po absolvování školy při výběru zaměstnání.

Na zkušenou co nejvíce žáků

Po letech organizování zahraničních stáží jsme dospěli k jakési jejich základní filozofii, která spočívá v zásadě vysílat do zahraničí na zkušenou co největší počet žáků, nejen několik špičkových jedinců. Tím jsou zahraniční praxe umožněny i slabším žákům a stávají se tak výraznou motivační složkou ke zlepšení výchovně vzdělávacích výsledků a zároveň i posilují všestranný rozvoj osobnosti žáků. Nezanedbatelnou roli zde hraje i přípravná fáze před stáží, která vyžaduje náročnou přípravu žáků ve všech oblastech – jazykové, kulturní i odborné.

Vyšší počet vysílaných žáků je pro školu důležitým předpokladem statisticky průkazného hodnocení výsledků a dopadů zahraničních stáží.

Evaluační, vedená s touto zásadou, umožňuje škole, případně i zřizovateli či inspekci efektivně ověřit výsledky pedagogické práce v náročných podmínkách cizího prostředí.

Závěrem je možno konstatovat, že zahraniční praxe nám výrazně pomáhají zkvalitnit přípravu žáků pro jejich budoucí pracovní a osobní život.

Ing. Eva Moravová, SOUz a U Horky

Srdečně blahopřejeme

Den po sv. Mikuláši slaví významné životní jubileum – 70 let – náš milý kolega pan doc. Ing. Zdeněk Miškovský, CSc., bývalý vedoucí katedry pedagogiky České zemědělské univerzity Praha, dlouholetý člen redakční rady časopisu Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola a jeden z „rytířů“ zemědělského vzdělávání.

Excelentný štart dvorského učňa v súťaži v orbe

Gábora Kabóka, žiaka tretieho ročníka SOUP v Dvoroch nad Žitavou začínajú rešpektovať nielen organizátori a súťažiaci v orbe na Slovensku, ale aj v zahraničí. Dokumentujú to výsledky, ktoré tento sympatický dvorský študent dosiahol od začiatku nového školského roku.

Ani sa nestihol aklimatizovať v 3. ročníku, keď 6. septembra v sedle svojho tátoša (Zetor 7245) vyhral regionálne kolo v orbe organizované Poľnohospodárskou odbornou školou Dr. Ferencza Entza vo Velenke (MR) na ktorom sa zúčastnilo 14 oráčov. Tento triumf, ako aj predošlé výsledky žiakov tohto dominantného učilišťa Nitrianskeho kraja inšpirovali riaditeľa Ing. Róberta Kótu k nákupu špičkového pluhu zn. KVERNELAND.

Nový pluh náš mladý hrdina „zabehával“ už 13. 9. 2002 na 6. ročníku krajskej súťaže Nitrianskeho kraja v orbe, organizovanej Slovenskou spoločnosťou pre orbu v Komárne-Hadovciach. Výsledok bol opäť excelentný: 1. miesto a celkové víťazstvo.

Neubehol ani týždeň a ambiciózny dvorský triumfátor stál na štarte 7. majstrovstiev Slovenskej republiky v orbe v Jarovniciach. Na súťaži sa prezentovalo 8 poľnohospodárskych škôl a 14 oráčov poľnohospodárskych družstiev. Protagonista dvorského SOUP opäť zabodoval: 1. miesto medzi poľnohospodárskymi školami a pekné 7. miesto v celkovom hodnotení.

Veľmi dobre reprezentoval i na súťaži v orbe organizovanej v meste Vép (MR). Na týchto medzinárodných majstrovstvách Maďarska sa zúčastnilo 52 oráčov zo Slovenska, Rakúska, Slovinska a domáceho Maďarska. Gábor Kabók, ako jeden z najmladších účastníkov celkovo „vyoral“ pekné 4. miesto.

Uvedené výsledky, dosiahnuté v priebehu mesiaca september dokazujú, že cieľavedomá odborná príprava spojená so špičkovou technikou sú hlavnými tvorcami vynikajúcich výsledkov žiakov SOUP v Dvoroch nad Žitavou.

SOUP Dvory nad Žitavou

Tradice zavazuje, ale nestačí

Pravidelné, již 29. mistrovství republiky v orbě, bylo v době nedávne uskutečněno na pozemcích VOD Kámen na Pelhřimovsku. I přes rostoucí uplatňování bezorebných technologií na úkor klasických si potřeba orby zachovává rozhodující postavení při přípravě pozemků. Z pohledu setrvalosti měření sil oráčů se nabízí otázky jejich přípravy a zajištění kvalitní orební techniky. Jedná se o problematiku, která vyvstala na mysli mnohému z přihlížejících návštěvníků akce rozsáhlé a přes nepřízeň počasí zdařilé.

Prostředí zemědělských středních odborných škol bylo vždy podhoubím přípravy kvalitních oráčů. Svědčí o tom i startovní listina 29. mistrovství prakticky z 50 % vykryta žáky těchto škol. Pravděpodobně tomu tak bude i v budoucnosti, o tom lze jen těžko pochybovat. Vyrastou však z této základny mistři orby schopni soupeřit a nahradit přeborníky současné? To je již otázka s nikoliv jednoznačnou odpovědí.

Důvody nelze spatřovat v nedostatku talentovaných a schopných žáků, obětavých mistrů odborného výcviku nebo zájmu škol se zemědělskými obory. Koho dnes však zajímá obětavost, nadšení nebo tradice? Ztrácejí se pod tlakem ekonomických podmínek, pod tlakem finančních možností.

I nezúčastněného návštěvníka mistrovství při pohledu na oráčskou techniku, traktory i pluchy musí mimoděk napadnout otázka finančního zajištění účasti a ještě více její přípravy – tréninku soutěžících. Mohou školy vytvořit odpovídající zázemí, mohou zabezpečit techniku v hodnotách řádově se pohybujících na úrovni šesti nul? Mohou vyčlenit v učebních plánech žáků prostor pro dlouhodobý až trvalý trénink? Odpověď je nasnadě – jen těžko a na úkor své pedagogické úlohy nebo další činnosti. Ani v tomto případě však úroveň zajištění nebude srovnatelná s možnostmi firemních nebo jinak sponzorovaných týmů. Stávající technické zajištění není úměrné úspěšným vystoupením žákům řady zemědělských škol. Při zvážení výsledkové listiny z letošního roku ale i z let předchozích, je možno uvést například Uherský Brod, Čáslav, Podbořany, Kamenici nad Lipou a v zásadě i ostatní. Jejich zástupci dosahovali a dosahují úspěchů, přestože mají k použití techniku na úrovni téměř historické.

Ale buďme upřímní, obdobné souvislosti lze při účasti na mistrovství světa nebo Evropy vysledovat (při srovnání s mezinárodní elitou) rovněž i ve zbývajícím startovním poli. Náléhavost a složitost problematiky je zřejmá, i vyjádření samotných seniorských účastníků oráčského klání, nemluvě o funkcionáři Společnosti pro orbu ČR. Mimo-

chodem, jedná se o stanoviska v tisku dostatečně publikovaná a nepotřebující dalších komentářů.

Na pozadí 52. mistrovství světa v orbě, jehož pořádání v roce 2005 je svěřeno do ČR, nestačí vytvořit podmínky pro jeho úspěšný průběh, ale i pro naši úspěšnou účast jednoznačně podmíněnou zabezpečením orební techniky a přípravou oráčů. U podmínek, představovaných lidským faktorem, lze za jednu z priorit považovat přípravu

nejmladší generace – s velkou pravděpodobností nyní se nacházejících ve „škamnech“ zemědělských škol. Zřejmou se tak jeví potřeba zajištění finančních prostředků především pro tuto mladou, nastupující i když zákonitě prozatím méně zkušenou generaci oráčů. V případě nenaplnění tohoto předpokladu je možno spatřovat i závažný a prohlubující se faktor ohrožení budoucnosti soutěžní orby.

Ing. Adolf Rígr, SOUz a OU Podbořany

100 let mlékárenské školy v Kroměříži

Vyšší odborná škola potravinářská a Střední průmyslová škola mlékárenská v Kroměříži oslavila v tomto školním roce 100. výročí založení Zemské mlékařské a sýrařské školy.

Vzorem českému a moravskému zemědělství na konci 19. století byly především úspěchy dánských rolníků, kteří se zaměřili na chov skotu a s ním spojeným zpracováním mléka. Ti se přesvědčili, že vyššího zpeněžení mléka a lepší kvality výrobků „... je možno jen cestou sdružení dosáhnouti ...“.

A tak v roce 1893 vzniká v selské výměně na statku rolníka Zdráhala v Paloníně u Loštic první moravská družstevní mlékárna. Její skromné a primitivní zařízení dovoluje ručně zpracovat asi 400 litrů mléka na máslo a tvaroh. Ještě v tomtéž roce je zakládána mlékárna v Záhlinicích u Hulína a během následujících 10 let je na Moravě, baště mlékařství v tehdejší Rakousko-Uhersku, založeno na 100 dalších družstevních mlékáren, většinou dobře prosperujících.

Během několika let se však ukazuje „... *nedostatek odborně vzdělaných sil pro správu mlékáren a vedení výroby*...“. Už nestačí pomoc a obětavost moravského kočujícího hospodářského učitele Pavelky. Moravští rolníci se obracejí na moravský zemský sněm s peticí o povolení zřízení a získání potřebných prostředků na vybudování odborné mlékařské školy.

Na jaře roku 1901 se začíná se stavbou budovy podle plánů zemského stavebního ředitele Hugo Kranze. Dne 1. července 1902 přebírá správu školy Antonín Líska, který se vrátil z delší studijní cesty po Německu, Francii a Švýcarsku, kde se seznamoval s organizací a správou mlékařských škol.

Dne 2. listopadu 1902 je zahájen první školní rok Zemské mlékařské a sýrařské školy v Kroměříži. Do prvního

školního roku se přihlásilo 37 žadatelů, přijato mohlo pouze 12.

Za dobu existence školy absolvovalo různé formy studia asi 5000 žáků. Od počátku byl kladen značný důraz na komplexnost vzdělání, které umožňovala také školní mlékárna. Byla nedílnou součástí školy od jejího vzniku, až do ledna roku 1953.

V roce 1954 byla škola přejmenována na Střední průmyslovou školu mlékárenskou. Současně se změnila i forma studia. Po válce obnovené denní dvanáctiměsíční studium absolventů zemědělských škol (tomuto studiu předcházela povinná dvouletá praxe ve vybraných mlékárnách) a v roce 1949 zahájené dvouleté „mistrovské“ studium, bylo v rámci změny školského zákona nahrazeno čtyřletým denním maturitním studiem. Studijní plány byly rozšířeny o teoretické všeobecně vzdělávací předměty a výuka praxe se soustředila do bloků dílenského cvičení.

Po letech normalizace, které škole přinesly naštěstí jen personální změny ve vedení školy, ale nedotkly se odborné úrovně absolventů, se v roce 1977 při oslavách 75. výročí založení školy začal realizovat záměr z doby před rokem 1968.

Byl položen základní kámen internátu mlékárenského průmyslu, který měl tvořit základ nové mlékárenské školy, bohužel, v průběhu realizace, v roce 1982, došlo k podstatné změně – vybudovaný areál umožnil vznik nového právního subjektu – Středního odborného učiliště potravinářského, organizačně začleněného do s.p. Lacrum Brno

Další zásadní přeměny prodělala škola po roce 1989. Díky navázání úzkých kontaktů s představenstvem Českomoravského svazu mlékárenského došlo k postupným přeměnám ve třech oblastech: změna vzdělávací nabídky, změna forem nabízeného studia a možnosti praktické výuky.

Prioritní potravinářské zaměření bylo rozšířeno o jazykovou vybavenost, aplikační dovednosti ve výpočetní technice a další odborné předměty.

V roce 1996 bylo maturitní studium doplněno o zcela novou formu – vyšší odborné studium oborů „Zpracování mléka“, „Analýza potravin“ a „Technologie a hygiena potravin“. V roce 1999 zřízené Středního odborného učiliště s možností vyučení v oboru mlékař – mlékařka bylo vzhledem k nezájmu veřejnosti o tento učební obor, vyřazeno ze vzdělávací nabídky školy.

Praxe doznala změn jak ve formách, tak i způsobech výuky. Díky pochopení a počáteční finanční pomoci ČMSM, mnoha českých mlékáren a některých zahraničních firem byl v letech 1992–1996 vybudován školní poloprovaz, kte-

rý umožňuje žákům nácvik základních návyků a dovedností, ale i pochopení technologických souvislostí při vlastní výrobě. Na školní poloprovaz navazuje praxe v kroměřížské mlékárně.

Sto roků je doba delší, než průměrný lidský život. Je to doba života několika generací nadšených učitelů, kteří se snažili předat svým žákům vše, co budou pro život potřebovat. Je to doba poctivé a obětavé práce mnoha generací absolventů školy, kteří dokázali přetvořit své povolání z původní dřiny v družstevních mlékárnách na přelomu 19. a 20. století do dnešního stavu – moderních potravinářských závodů, produkujících kvalitní výrobky schopné konkurence a to nejen v zemích EU.

Ing. Milan Zeman, VOŠP a SPŠM Kroměříž

KADAŇ – 140 roků od založení zemědělské školy

Vývoj školy v datech

1855	požadavek Městské rady v Kadani na otevření Odborného zemědělského učiliště	1926	při škole otevřen státní pedagogický seminář pro vzdělávání učitelek hospodyňských škol
1862	(léto) zajištění 2 učeben, pomůcek, městských pozemků
(7. 10.) zahájení výuky na Rolnické škole Kadaň	1945	(březen) vyučování zastaveno, zřízena německá vojenská nemocnice
(květen) osvobození školy Sovětskou armádou
(17. říjen) zahájení výuky v českém jazyce, název školy Zemská vyšší rolnická škola
1863	škola dostala nové pojmenování „Praktická rolnická škola Žateckého kraje“	1947	podstatně se rozšířil (po válce převzato 50 ha) školní statek – 160 ha
1870	byla škole zakoupena vlastní budova (za 26 tisíc zlatých), do dnes v užívání školy	1955	po reorganizaci školství nový název Zemědělská technická škola
1873	zabezpečena stálá podpora státu včetně financí	1960	další změna názvu Střední zemědělská technická škola
1887	ústav prohlášen tříletou Zemědělskou střední školou	1962	(září) v rámci okresu Chomutov soustředěna výuka středně technických kádřů, zemědělské učiliště zůstává v Údlících u Chomutova
(říjen) oslava 100. výročí trvání školy
1890	konání prvních maturit	1980	dokončeno rozdělení tříd na obor chovatelství a obor pěstitelství
1899	škola převzata do zemské správy s názvem Královská česká zemědělská střední škola	1985	další změna názvu školy – Střední zemědělská škola
1902	původní budova školy už kapacitně nestačí, proto zahájena stavba nové školní budovy (vydatně přispělo ministerstvo orby)	1987	oslava 125. výročí založení školy
1904	(7. 1.) zahájena výuka v nové školní budově (náklady 178 318,94 korun), svému účelu plně slouží do dnešní doby	1999	(únor) změněn název školy na Střední zemědělská a rodinná škola
(září) otevřena rodinná škola, návaznost na bývalé hospodyňské školy
1905	(14. 6.) slavnostní odhalení soch Liebiga a Thaera (zemědělníci vědci), jediné sochy na území ČR	1993	rekonstrukce původní školní budovy (do roku 1903) na odborné cvičebny
1920	škola přeměněna na čtyřletou Vyšší zemědělskou školu	1998	v rámci optimalizace sítě středených škol zemědělská škola sloučena s dvěma učilišti a domovem mláde-
1921	při škole otevřen ústav pro dívky – Zemská střední hospodyňská škola		

že, zmenšen názov školy na Střední odbornou školu služeb a Střední odborné učiliště. Vyučované obory: agropodnikání, ochrana a tvorba životního prostředí, obchodník, automechanik, prodavač, krejčí, kadeřnice, autoelektrikář, zahradník

- 1999 odhalena na budově školy pamětní deska prvnímu poválečnému řediteli RNDr. Servítovi (dar maturitnímu ročníku 1949)
- 2002 (5. říjen) oslavy 140. výročí zemědělského školství v Kadani

V průběhu 140leté historie se ve funkci vystříдалo 17 ředitelů, nejdéle působil ve funkci Ing. Jaroslav Seifert – plných 26 let.

Během německé historie (1862–1945) opustilo školu 2 229 absolventů, během české historie (1945–2002) rovněž 2 229 absolventů, 399 absolventů prošlo dalšími zemědělskými studii.

Ing. Pavel Sekera, SOŠs a SOU Kadaň

I napriek suchu – vysoké úrody

Pracovníci Školského majetku pri SPoŠ Michalovce sú oddávna známi nielen v okrese, ale aj v zemplínskom regióne ako veľmi dobrí pestovatelia hustosiatych obilnín.

Popri hlavných úlohách, ktoré školský majetok plní ako účelové hospodárstvo školy si pracovníci tohto poľnohospodárskeho podniku uvedomili, že obilniny zaujímali a budú zaujímať aj v budúcich rokoch kľúčové postavenie v poľnohospodárskej výrobe.

Aj preto hustosiate obilniny v ich štruktúre osevu zaberali 48 % ornej pôdy.

Na základe skúseností z minulých rokov sa zamerali aj tohto roku na dokonalé využitie všetkých výrobných rezerv. Vychádzajúc z niekoľkoročných skúseností, aj v tomto roku základné opatrenia zamerali na rýchle rozšírenie úrodných, pre ich mikroklimatické podmienky osvedčených odrôd. Ďalej na účinný boj proti stratám a na všestranné zlepšenie agrotechniky s plným uplatnením najnovších vedeckých poznatkov a skúseností pokrokovej praxe vo výžive rastlín. Pritom nepodcenili ani dokonalé využitie chemických prostriedkov v ochrane rastlín. Okrem iného, pracovníci tohto školského majetku venovali veľkú pozornosť výberu predplodín pre hustosiate obiloviny. Hustosiate obilniny sa snažili zasíť v najvhodnejších agrotechnických termínoch, ktoré sa osvedčili v ich mikrorajóne. Na základe niekoľkoročných skúseností sa rozhodli siať len perspektívne a osvedčené odrody. Z ozimnej pšenice na celej ploche 200 ha zasiali odrodu MALVÍNA, ALANA, VIGINTA, TORYSA. Z ozimného jačmeňa zasiali odrodu BABYLONE.

Pracovníci michalovského školského majetku sa presvedčili, že na podstatné zvýšenie úrod vplýva aj ošetrovanie rastlín počas vegetácie. Pri týchto prácach sa zamerali na boj proti burine, zadržiavanie vlhky a výdatné hnojenie.

Zber tohoročnej úrody v chotári tohto školského majetku ukázal, že cieľavedomá a usilovná práca všetkých pracovníkov majetku sa im vyplatila. Úrody hustosiatych obilnín dosiahli úroveň akú nepamätajú v 60 ročnej histórii existencie školského majetku. Konkrétne pri ozimnej pšenici dosiahli hektárové úrody, ktoré sú v porovnaní s úrodami poľnohospodárskych podnikov v okrese i zemplínskom regióne skutočne vysoké. S prihliadnutím, že tieto úrody boli dosiahnuté v podmienkach veľkého sucha. Celkove na michalovskom školskom majetku dosiahli na výmere 200 ha ozimnej pšenice v priemere 4,95 ton z ha a pri ozimnom jačmeni na výmere 35 ha 4,20 ton zrna na hektár.

Popri uvedených priemerných úrodách v tomto poľnohospodárskom podniku dosiahli na niektorých parcelách čiastkovo na tohoročné „zemplínske“ suchu veľmi dobré úrody.

Veď ozimná pšenica odroda MALVÍNA sypala po 6,90 ton zrna z ha. Výškou úrody nezaostala ani odroda TORYSA, ktorá dala 5,35 ton z ha a tretia v poradí odroda ALANA poskytla úrodu 5,15 ton na hektár. Pritom si musíme uvedomiť, že v časti chotára michalovského školského majetku tesne pred zberom postihol porasty pšenice na výmere 69 ha ľadovec a poškodil porast na 30 %.

Práve tieto sľubné úrody, ktoré zistili v prvých dňoch žatvy, boli pre všetkých pracovníkov školského majetku povzbudením, aby včas a čo s najmenšími stratami zozbierali tohoročnú úrodu. Kým v minulosti u nich žatva trvala 12–14 dní, tohto roku ju uskutočnili v priebehu 9 dní s minimálnymi stratami. Z polí tohto poľnohospodárskeho podniku sa včas a s najmenšími stratami dostalo pod strechu nielen zrno, ale aj slama v množstve 563 q.

Vykonal aj zber silážnej kukurice, z ktorej v silážnej jame uskladnili 100 vagónov a tým uvoľnili pozemky pre pred-

sejbovú prípravu pôdy a samotnú sejbu repky ozimnej na výmere 80 ha.

Ako vidieť, Školský majetok pri SPOŠ v Michalovciach je skutočnou školou nielen pre samotných študentov školy, ale aj pre poľnohospodárske podniky v okrese, a to ako dosiahnutými hektárovými úrodami obilnín, tak aj organizáciou práce v tohoročných letných prácach. Uvedený

príklad ukazuje, ako sú aj v zemplínskom regióne i za podmienok sucha, rezervy pri dosahovaní vysokých hektárových úrod obilnín. Úspechy dosiahnuté na michalovskom školskom majetku zaväzujú všetkých poľnohospodárov okresu, regiónu, ba i kraja, aby využili získané skúsenosti na svojich poliach.

Ing. Ján Vaľočík, CSc., Michalovce

Súťaž v aranžovaní kvetov

Na základe schváleného regionálneho projektu podpory zdravia pre zemplínsky región v minulých dňoch učitelia a žiaci Strednej poľnohospodárskej školy z Michaloviec pripravili súťaž v aranžovaní kvetov pod názvom „Krása prírody v kvetoch“. Súťaže sa zúčastnilo 29 žiakov michalovských stredných škôl. Boli to žiaci z Gymnázia P. Horova, Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej a hostiteľskej školy.

Je na škodu veci, že účasť svojich žiakov na súťaži nedocenili ďalšie tri stredné školy z Michaloviec, ktoré boli na uvedenú súťaž pozvané.

V úvode samotnej súťaže, naslovovzatá odborníčka, podnikateľka, absolventka Vysokej školy zemédskej v Brne v odbore záhradníctvo Ing. Silvia Paníková vo svojom krátkom príhovore poukázala na skutočnosť, že ľudia na celom svete už celé stáročia používajú kvety ako symbol osláv. Pritom nezáleží na tom, či ide o formálnu alebo neformálnu príležitosť. Kvetiny vždy vytvárali príjemnú atmosféru. Okrem iného vo svojom vystúpení zdôraznila, že skôr ako začneme vytvárať aranžmán zamyslime sa nad tým, kde ho chceme umiestniť, ako sa bude hodiť k štýlu, farbám a materiálom, ktoré sú použité v miestnosti. Každý kvetinový aranžmán ktorý vytvárame, je akoby trojrozmerný

obraz zavesený na stene v miestnosti, dodala v závere svojho vystúpenia lektorka.

Samotnú súťaž sledovala a vyhodnotila komisia, ktorej predsedala lektorka Ing. Bačovčinová. Pri vyhodnotení komisia zdôraznila, že súťaž oproti minulému roku mala vyššiu úroveň a za svoje „výtvory“ by sa nielen víťazky tejto súťaže, ale aj niektoré ďalšie účastníčky nemuseli hanbiť ani pred profesionálmi.

Úlohou hodnotiacej komisie bolo vyhodnotiť, ako účastníčky súťaže pristupovali k výberu kvetov, k štýlu, farbám a materiálom ktoré použili pri vytvorení aranžmán s prihliadnutím na vzťah kvetín a nádoby k prostrediu kde bude aranžmán umiestnený a pri akej príležitosti.

Na základe týchto kritérií komisia súťaž vyhodnotila takto: prvenstvo získala Dominika Záborská – žiačka Strednej poľnohospodárskej školy, na druhom mieste sa umiestnila Martina Vidová – žiačka Gymnázia P. Horova a tretia priečka patrila Zuzane Vachalkovej – žiačke Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej. Súťažiacim odovzdal vecné ceny, diplomy a upomienkové predmety riaditeľ Strednej poľnohospodárskej školy v Michalovciach Ing. Ivan Švingál.

Ing. Ján Vaľočík, CSc., Michalovce

Medzinárodná súťaž mladých poľnohospodárov

Tak ako v minulom roku aj pred nedávnom učitelia, žiaci a nepedagogickí pracovníci Strednej poľnohospodárskej školy v Michalovciach pripravili a usporiadali v areáli školy, domove mládeže a školského majetku medzinárodnú súťaž mladých poľnohospodárov. Uvedenej súťaže sa zúčastnilo spolu 7 dvojčlenných družstiev zo Slovenska i zahraničia. Bolo to družstvo z rumunskej Livady, maďarskej Nyíregyházy, Kežmarku, Spišskej Novej Vsi, Veľkých Kapušian a dve družstvá z hostiteľskej školy.

V rámci uvedenej súťaže každé družstvo riešilo päť úloh. Prvou úlohou bolo priradovanie semien k rastlinám (plodinám), druhou určovanie a zatriedovanie ovocia a zeleniny a tretou zisťovanie a určovanie pohlavia malých hospodárskych zvierat (vodnej a hrabavej hydiny). Okrem toho sa súťažiaci preukazujú zručnosťami pri označovaní a evidencii malých hospodárskych zvierat (obručkovanie hydiny) a zisťovaní živej hmotnosti zvierat.

Ustanovené hodnotiace komisie, ktorých členmi boli členovia Slovenského zväzu záhradkárov, Slovenského zväzu drobnochovateľov, učitelia zúčastnených škôl a zástupcovia z praxe. Ich úlohou bolo vyhodnotiť ako súťažiacim družstvám sa podarilo vyriešiť praktické úlohy a otázky, ktoré sú mimochodom aj zahrnuté v učebných osnovách nielen pre stredné poľnohospodárske školy na Slovensku, ale aj v Rumunsku a v Maďarsku (boli porovnané učebné osnovy). Práve takéto otázky a úlohy, zdôraznil riaditeľ Strednej poľnohospodárskej školy v Michalovciach, budú musieť súťažiaci a ich spolužiaci riešiť po úspešnom absolvovaní školy priamo v podmienkach poľnohospodárskej praxe.

Na základe posúdenia a hodnotenia dielčích komisií ústredná komisia vyhodnotila túto medzinárodnú súťaž takto: prvenstvo získalo družstvo Strednej poľnohospodárskej školy Michalovce, ktorú reprezentovali žiaci Emília Sablová – žiačka 2.A triedy a Matuš Kurcík – žiak 3.A triedy, na druhom mieste sa umiestnilo družstvo zo Spišskej Novej Vsi a tretia priečka patrila družstvu z rumunskej Livady.

Vecné ceny a diplomy víťazným družstvám odovzdal riaditeľ usporiadajúcej školy Ing. Ivan Švingál a členovia organizačného výboru Ing. Prega a Ing. Borko.

Na záver tohto hodnotného medzinárodného podujatia prítomní riaditelia škôl, ich pedagogickí zástupcovia, učitelia zúčastnených škôl i všetci účastníci tejto súťaže zhodne konštatovali, že súťaž mala veľmi dobrú úroveň. Pritom táto forma súťaženia pomohla porovnať úroveň poznatkov a vedomostí žiakov pri riešení konkrétnych praktických úloh, ktoré budú musieť po maturitných skúškach samostatne riešiť ako budúci poľnohospodárski technici priamo na poliach a v maštaliach nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Okrem iného táto medzinárodná súťaž mladých poľnohospodárov presvedčila všetkých prítomných zástupcov škôl a ostatných účastníkov súťaže, že takéto súťaže majú svoje opodstatnenie a význam a sú príspevkom pre zvýšenie úrovne vyučovania a okrem iného motivujú žiakov i vedenia škôl pre účasť aj ich žiakov na podobných súťažiach.

Aj preto účastníci tohto medzinárodného podujatia na Strednej poľnohospodárskej škole v Michalovciach sa dohodli, že v podobných súťažiach budú aj v budúcnosti pokračovať a usporadúvať ich každý rok na inej škole na Slovensku i v zahraničí.

VA

Prospešná a zaujímavá výstava i deň otvorených dverí lákali

Prednedačnom učiteľia, žiaci i nepedagogickí pracovníci Strednej poľnohospodárskej školy, Domova mládeže a Školského majetku pri SPoŠ v Michalovciach, spolu s Oblastným výborom Slovenského zväzu chovateľov, základnou organizáciou I. a II. Michalovce, zorganizovali v areáli školy 6. oblastnú výstavu a 8. výstavu malých a veľkých hospodárskych zvierat, ovocia, zeleniny, bonsajov, aranžovaných kvetín a húb spojenú s Dňom otvorených dverí na Strednej poľnohospodárskej škole v Michalovciach.

Význam tohto podujatia bol podčiarknutý prítomnosťou početných hostí. Medzi nimi to bola predovšetkým delegácia Krajského úradu v Košiciach, ktorú viedol vedúci odboru školstva Ing. Peter Osif a delegácia mesta Michalovce na čele s primátorom Ing. Jozefom Bobíkom. Ďalej boli prítomní tajomník Oblastného výboru slovenského zväzu chovateľov Karol Maruška a ďalší hostia.

Riaditeľ školy Ing. Ivan Švingál v úvodnom príhovore zdôraznil, že cieľom poriadania výstav je okrem iného získať mládež pre chov hospodárskych zvierat a pestovanie plodín, kvetov a okrasných kríkov a tým vzbudiť v nich cit k prírode, formovať environmentálne vedomie a poukázať na význam poľnohospodárstva. Základnou myšlienkou je prepojiť človeka s prírodou, uviedol vo svojom vystúpení riaditeľ školy.

Pre všetkých, ktorí sa na príprave tohto podujatia podieľali bolo potešením, že na výstavu chodievajú všetky michalovské materské, základné a stredné školy. Každým rokom je viac návštevníkov z radov odbornej a laickej verejnosti nielen z okresov Michalovce a Sobrance, ale aj susedných okresov. Vďaka výstavám majú účastníci možnosť exponáty na výstave nielen vidieť, ale sa ich aj dotknúť.

Spolu s výstavou, každoročné usporiadanie dňa otvorených dverí je jednou z možností na oslovenie záujemcov

o štúdium na tejto škole. Na základe pozorovania a vyhodnocovania účasti na týchto podujatiach pracovníci školy zistili, že každým rokom je viac návštevníkov a kredit výstavy v priebehu niekoľkých rokov výrazne stúpol. K tomu prispela aj skutočnosť, že do príprav sa už niekoľko rokov aktívne zapája aj Slovenský zväz chovateľov. Dobrú spoluprácu školy a chovateľov hodnotil kladne aj tajomník OV SZCH Karol Maruška, pričom podotkol: „Keďže doteraz nemáme adekvátne priestory pre usporiadanie vlastných výstav, spojili sme sa so školou. Ich cieľom je prilákať mládež a naším okrem možnosti prezentovať výsledky svojej práce, aj rozšírenie členskej základne, ktorej chýba mladá krv.“

Pre všetkých účastníkov týchto podujatí bolo akýmsi prekvapením, že na výstave okrem širokého spektra zvierat a plodín mohli vidieť aj ukážky parkúrového skákania a deti sa mohli bezplatne povozit na poníkoch, o ktoré sa starajú členovia krúžku mladých chovateľov, pôsobiaceho pri SPOŠ.

Možno konštatovať, že uvedená výstava a ďalšie sprievodné podujatia sa ukázali ako zaujímavé, prospešné a užitočné, nielen pre deti a mládež, ale aj odbornú a laickú verejnosť. A to aj preto, že v tomto roku sa na výstave zúčastnilo viac ako 40 chovateľov z okresu Michalovce a Sobrance, ktorí sa prezentovali s takmer 400 exponátmi.

Ako na každej poriadnej chovateľskej výstave, aj na michalovskej boli stanovené posudzovacie komisie, ktorých členmi boli kvalifikovaní posudzovatelia pre jednotlivé druhy zvierat. Tieto na základe výsledkov udelili najlepším chovateľom čestné uznanie a ceny. Ing. Emil Kniežo z Iňačoviec získal čestné uznanie Slovenského zväzu chovateľov, krúžok mladých chovateľov čestnú cenu SZCH za najpočetnejšiu kolekciu vystavovaných plemien holubov a víťaznú cenu za najpočetnejšiu kolekciu malej hrabavej hydiny.

JV

Studenti ve Španělsku

V posledním zářijovém týdnu uspořádala Střední zemědělská škola Humpolec pro své studenty další z pobytové poznávacích zájezdů, který již pošesté směřoval do Španělska. Cílem cesty bylo Costa del Azarah – Pobřeží pomerančového květu – s letoviskem Oropesa del Mar, které se nachází severně od Valencie.

Čtyřicítka studentů v doprovodu svých pedagogů strávila týden plný zážitků v oblasti s typicky středomořským podnebím.

Zdejší klima umožňuje zemědělství s odlišným uspořádáním živočišné i rostlinné výroby. Ne každý viděl tak rozsáhlá rýžová pole, jako jsou v deltě největší španělské řeky Ebro, zelinářskou výrobu s převahou produkce artyčoků, ale především rozsáhlé pěstování citrusů, vinné révy, mandlí a oliv. Studenti školy měli možnost díky výhodné poloze pobytu navštívit sady mandloní a citrusů, kde se seznámili s jejich intenzivní závlahovou produkcí. Netřeba zdůrazňovat, že vlastnoručně utržená mandarinka, pome-

ranč nebo mandle chutná nejlépe. Překvapením byla i např. ochutnávka pro nás málo známých plodů opuncí, které patří mezi kaktusovité.

Do programu zájezdu byly zařazeny i výlety do horského kláštera Karmelitánů, známého výrobou vín a bylinných likérů a na středověký hrad v Peniscole, kde byl jedním z obyvatel i papež Benedikt XIII. Zajímavé byly také tradiční zemědělské trhy v místě pobytu v Oropese.

Počasí studentům přálo, teplota vzduchu i vody okolo 25 °C umožňovala neomezený pobyt v moři i na rozsáhlých plážích místního letoviska Marina d' Or.

Exkurze a výlety, gastronomie založená na darech moře, sport a pobyt u moře i nutnost orientovat a domluvit se v odlišném prostředí – to vše jistě přispívá ke splnění jednoho z cílů současné školy – spoluvytvářet zdravou osobnost moderního člověka.

Jindřich Rázek, SZeŠ Humpolec

Ředitel Středního odborného učiliště Oselce Ing. Václav Bumbička zve srdečně zájemce na tradiční předvánoční

„Kovářský den v Oselcích“.

Toto již v pořadí třetí setkání kovářů a kovářské klání se uskuteční ve čtvrtek **5. prosince 2002** od osmi hodin v prostorách učiliště.

SOU, OU a U Oselce, 335 46 Oselce, tel.: 371 595 168

Deň otvorených dverí v Združenej strednej škole poľnohospodárskej v Rakoviciach

Posledný októbrový piatok bol v Združenej strednej škole v Rakoviciach dňom otvorených dverí nielen pre žiakov základných škôl, ale aj pre širokú verejnosť. Pedagógovia a žiaci školy predstavili možnosti štúdia v trojročných a štvorročných odboroch na tunajšej škole.

V súčasnosti sú na škole tieto odbory:
záhradník, viazač – aranžér kvetín, pracovník pre záhradnú tvorbu, zeleň a služby,
predavač – záhradnícky tovar a služby, pracovník marketingu,
agropodnikateľ – turistika na vidieku, ekonomika pôdohospodárstva,
záhradníctvo – krajinná ekológia, záhradníctvo – nadväbové štúdium.

Každý z uvedených odborov sa predstavil nielen propagačným materiálom, ale aj svojimi produktmi. Záhradníci predstavili svoje výpestky spojené s ochutnávkou najnovších odrôd jabĺk, komerčné dušičkové práce, suché aranžérske práce, liečivé rastliny, projekty a modely sadovníckych úprav. Agropodnikatelia sa predstavili ukážkami slávnostného prestierania a obsluhy a tiež projektmi využitia areálu na vidiecku turistiku. Ekonomické odbory prezentovali dve študentské firmy v projekte BAŤA JUNIOR, ktoré v tento deň ponúkli účasť na svojom ustanovujúcom valnom zhromaždení a ponúkli aj vlastné výrobky. Najväčšiu pozornosť však púťali aranžérske práce odboru viazač – aranžér na tému „STROM POZNANIA“ a „SVETLO A TMA“. Nápadité diela boli doplnené výstavou historických kníh a učebníc vystavených pod obrazmi svätcov – patrónov remesiel v netradičnom podaní. Zaujímavosťou boli naaranžované aj priestory historickej budovy sýpky. Celý kolorit dopĺňala výstava odbornej literatúry, ručne maľované textilné výrobky krúžkov pracujúcich v domove mládeže a ochutnávka ovocných špecialít.

Škola sa v tomto roku zapojila aj do medzinárodných programov (Anglicko, Francúzsko, Taliansko), ktoré pred-

stavili zúčastnení študenti formou videa, fotodokumentácie a získanej literatúry.

Pri tejto príležitosti bola posvätená zreštaurovaná historická socha svätého Floriána nachádzajúca sa v prírodne – krajinárskom školskom parku. Na tejto milej slávnosti sa okrem žiakov a pedagógov školy zúčastnili aj predstavitelia obce a pozvaní hostia.

V rámci ekologického programu školy sa predstavujú už druhý rok aj deti materských škôl a 1. stupňa základných škôl svojimi výtvarnými prácami na tému „NAMAĽUJEME KVET, NECH JE KRAJŠÍ SVET“ v štyroch kategóriách. V tomto ročníku sa ich prihlásilo 396. Víťazi boli odmenení cenami, medzi ktorými nechýbala kvetina.

Škola sa okrem toho v tomto roku aktívne zapojila i do medzinárodných programov (Anglicko, Taliansko, Francúzsko). Programu odborných stáží študentov v rámci programu Leonardo sa v Anglicku a Škótsku počas ôsmich týždňov zúčastnilo šesť študentov a jeden pedagóg.

V rámci programu Europe sa od 14. – 18. 10. 2002 šesť našich študentov zúčastnilo medzinárodného stretnutia mládeže poľnohospodárskych škôl Európy, pod záštitou organizácie EUROPEA. Študenti prežili 5 nádherných dní, ktoré boli naplnené výborným programom, v rámci ktorého navštívili historické centrá oblasti, zoznámili sa s mladými ľuďmi európskych krajín a mali možnosť diskutovať o výhodách, ale i problémoch krajín EÚ. Takisto mali možnosť predstaviť svoju vlasť, školu a domov.

Okrem množstva zážitkov priniesli veľa obrazového a dokumentačného materiálu zo spoločných podujatí na CD disku a videokazetách.

SOUP Rakovice

„Student mobility“

Ve dňoch 27. – 30. 11. 2002 se na katedře pedagogiky České zemědělské univerzity v Praze Malé Chuchli koná 1. mezinárodní setkání k programu COMENIUS „Student mobility“ – programu, který realizuje výměnné stáže studentů učitelství.

Jednání se účastní vedoucí a zástupci institucí z Finska, Francie, Itálie, Slovenska, Španělska a České republiky, připravující učitele pro zemědělské a lesnické školy.

Vyšel 2. díl učebnice **EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ**

Počátkem listopadu se konečně školy zaměřené na studijní obor 41-41-M/001 Agropodnikání dočkaly. S určitým zpožděním konečně dorazila již delší dobu očekávaná učebnice EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ 2. Jde o dílo poměrně dosti rozsáhlé (472 str.), v němž kolektiv autorů a recenzentů vybraných školskou komisí Sdružení nabízí pedagogům a žákům zásadní, ucelené mnohdy i nepřiliš známé pohledy na otázky a principy související s novými osnovami pro zmíněný studijní obor.

Pro loňský rok byla většina škol Sdružení vybavena 1. dílem EKONOMIKY A PODNIKÁNÍ. Nyní spolu s 2. dílem této učebnice dostávají školy pro studium agropodnikání či ekonomiku zemědělství nezastupitelné učebnice, které vytvářejí předpoklady pro to, aby žáci porozuměli základním ekonomickým pojmům, ovládali základní manažerské vlastnosti, pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a vybraných právních norem a uměli se orientovat podle základních principů hospodaření podniku se zřetelem na specifiku agropodnikání.

Není přehnané tvrzení, že nejen výklad různých pouček, ale i četné grafy, tabulky, přehledy, fakta a příklady z praxe

mohou studentům sloužit i při výkonu různých funkcí v praktickém životě, v budoucím zaměstnání. Dokladem toho jsou například velmi rozsáhlé kapitoly o marketingu, zcela nové pohledy na logistiku, velmi rozsáhlá kapitola o účetnictví nebo o právu včetně práva zemědělského, rodinného, pracovního, finančního atd. 2. díl této učebnice se podrobně zabývá i otázkami makroekonomie a hospodářské politiky vlády, finančním trhem, burzami, pojišťovnictvím, celní politikou, mezinárodním obchodem, managementem, bankovníctvím, daňovou soustavou, statistikou atd.

Žel, řada škol Sdružení, kterým je tato učebnice určena, projevila zatím jen mizivý nebo nulový zájem, přestože pro studium agropodnikání nemá na trhu učebnic dvojníka. Možná i trochu zaskřípala informovanost učitelů. Vše lze napravit, protože obou dílů je zatím ve skladu dostatek.

Stačí se jen obrátit s objednávkou na Vydavatelství CREDIT, Baranova 21, 130 00 Praha 3, nebo použít faxu a zaslat objednávku na tel. č. 222 729 389.

Uplýnulo již 70 let od úmrtí

Oskar Mildschuh

„... Po celých třicet let nezůstal doma pro nemoc... I smrt překvapila jej při práci. Ještě dopoledne 19. října jsem měl čest mluvit s ním o důležitých věcech a i v tento poslední den svého života, jako vždy, byl pamětliv svých povinností rčením: O jedenácté hodině mám přednášku ve škole – proto zatím s Bohem°. Tím jsme se rozešli, bohužel navždy...“

J. Rozkošný, 1933

Narodil se v Kroměříži 13. prosince 1875 jako syn váženého advokáta. Tam také vystudoval české gymnázium. Po maturitě se stává na rok hospodářským volontérem na panství Vigláš. Po jednoleté praxi odchází do Vídně na vysokou školu zemědělskou, jediné to vysoké učení zemědělské v celé monarchii. Tak jak na sebe upozorňoval svou pečlivostí, pilí a nadáním již na gymnáziu, tak i ve

Vídni patřil k posluchačům nejúspěšnějším. Pomáhala mu k tomu i perfektní znalost němčiny.

Po absolutoriu v r. 1898 se stal c.k. hospodářským praktikantem správy Německá Bělá na panství Bystré v Čechách. Ve službách rodinného fondu císařského zůstal jeden rok. Počátkem září 1899 nastupuje místo hospodářského asistenta na schwarzenberské panství. Přidělen byl sekční správě v Bavorově, které náležela panství Netolice-Libějice. Ačkoliv ho praktické zemědělství uspokojovalo, toužil po dráze zemědělského pedagoga.

Po několika neúspěšných pokusech v Čechách byl v lednu 1903 ustanoven tzv. provizorním ředitelským asistentem na střední hospodářské škole v Přerově. Za dva roky na to vykonal zdárně zkoušky učitelské způsobilosti ze ze-

mědělské správovery, účetnictví a národního hospodářství. V r. 1906 dosáhl titulu profesor.

Když ředitel J. Adamec v r. 1920 odešel na odpočinek, stává se jeho nástupcem. Tento úřad zastával doslova až do své smrti. Ta ho zastihla při plné práci – v ředitelně 19. října 1932.

O. Mildschuh patří k oné generaci profesorů, která dala střední hospodářské škole v Přerově punc nejvyššího zemědělského učiliště na Moravě. Až do založení Vysoké školy zemědělské v Brně byla vlastně jakýmsi „Táborem“ Moravy. Ať pracoval v jakékoliv funkci vyznačoval se vždy pečlivostí a naprostou spolehlivostí. Patřil zkrátka k lidem, kteří nedokáží práci ošidit. Přitom si nezádal okázalých uznání či poct.

Své předměty ovládal do hloubky. Studentům podával učivo didakticky perfektně zpracované, takže – podle vzpomínek mnoha z nich – jeho hodiny byly zajímavé a posluchač si to základní odnesl z hodiny.

Nejmilejším oborem bylo mu národní hospodářství a agrární politika. „Snad záliba v nich byla mu již vrozena. Bylo s podivením, jak on neprávnick dovedl podati velmi těžké partie národohospodářské“, říká jeho dlouholetý přítel dr.h.c. J. Rozkošný.

Úřad ředitele vykonával v duchu tradic svých velkých předchůdců, zejména ředitele Adamce. Na škole nebylo mnoho psaných pravidel, vládla zde jakási akademická volnost. Ovšem – a tím byl Přerov známý – o to víc pla-

tily nepsané zákony. Profesor Vysoké školy zemědělské v Brně, někdejší kolega O. Mildschuha, ing. dr. A. Tichý na to vzpomíná těmito slovy: „... A při té volnosti byla také řádná kázeň školní, které se každý rád a samozřejmě podroboval. V tom systému přerovské střední hospodářské školy jsem záhy vypořádal onen talisman, který dával tak často absolventům vynikati v jejich praktickém působení. Byla to na pohled výchova volná, ale ve skutečnosti pěstování zodpovědných charakterů, vedení k osobní zodpovědnosti...“ (1935). Obdobná filozofie byla uplatňována i ve vztahu k pedagogickému sboru a k ostatním zaměstnancům.

Vedle pedagogické a řídicí práce věnoval se O. Mildschuh usilovně i činnosti mimoškolní. Přednášel na venkově, pracoval v hospodářských spolcích, v rolnické akciové továrně na umělá hnojiva, v peněžních ústavech, v Zemědělské akademii, po krátkou dobu suploval i přednášky ze soukromé ekonomie zemědělské na Vysoké škole zemědělské v Brně za nemocného prof. dr. K. Holého...

Vládl velmi dobře perem. Pro tuto činnost však nenacházel již dostatek času. Proto se zemědělské učitelé nedočkali slibované učebnice zemědělské správovery. Napsání učebnice obchodní nauky z téhož důvodu předem odmítl. Zůstala po něm řada statí a pojednání v různých zemědělských časopisech. K jeho velkým zásluhám nesporně patří, že do češtiny přeložil stěžejní dílo O. Kellnera *Základy nauky o krmení*. Ještě jako asistent ředitelství se v letech 1905–1906 zasloužil o jeden z prvních pokusů s „chlévní kontrolou“ na Moravě. Vydal také o tom v r. 1908 menší spis nazvaný *Rok kontroly mléka a zužitkování píce*.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

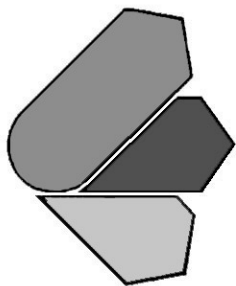
Nevšední nabídka

Ústav zemědělských a potravinářských informací nabízí pro pracovníky i studenty škol velkou zahradnickou encyklopedii, pětidílný

ZAHRADNICKÝ SLOVNÍK NAUČNÝ

***se slevou 20 % (celková cena za komplet 2 100 Kč, po slevě 1 680 Kč)
Pro organizátora většího odběru (více než 5 kompletů) nabízíme další
slevu ve výši 10 % (dalších 210 Kč za komplet).***

Informace na tel. čísle 227 01 03 15, e-mail pokorny@uzpi.cz

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojátkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 66 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejší „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

AGROINŠTITÚT
NITRA

KALENDÁŘ

listopad – prosinec 2002

14. 11.	SZeŠ Humpolec	jednání členů koordinačního výboru Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, školy rybářské a školních hospodářství ČR
15. 11.	SPoŠ Trnava	slávnostná akadémia pri príležitosti 80. výročia založenia školy
21. 11.	SOU Hluboš	jednání výkonné rady Sdružení vzdělávacích zařízení se zemědělským, lesnickým, rybářským, potravinářským a gastronomickým zaměřením
27. – 30. 11.	KP ČZU Praha	1. mezinárodní setkání k programu COMENIUS
5. 12.	SOU, OU a U Oselce	„Kovářský den v Oselcích“

Chcete, aby čtenáři věděli o vámi pořádané akci? Zašlete nám do redakce základní informace.

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
tel.: 227 010 439, 227 010 111, fax: 241 725 871, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel., fax: 037/653 67 33, e-mail: casopis@agroinstitut.sk

Redaktorka: Mgr. Daniela Janková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15,- Kč (Sk),
roční předplatné 150,- Kč (Sk)

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZPI Praha

Autorem ilustrace na obálce je Ing. Mirko Hrabě, SZeŠ Humpolec

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Zuzana Burdanová, MP SR Bratislava;
Ing. Miroslav Červený, SZeŠ Humpolec; Ing.
Igor Drobný, SZÁŠ Piešťany; Ing. Ludmila
Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka Husová,
NÚOV Praha; Mgr. Daniela Janková,
Agroinštitút Nitra; Ing. Václav Kolečko,
SOU Praha – Velká Chuchle; PhDr. Dana
Linhartová, CSc., ÚHV PEF MZLU Brno;
Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária
Múdra, SOUP Rakovice; Ing. Jaromír Musil,
Ph.D., Národohospodářská škola Boskovice;
doc. Ing. Milan Slavík, CSc., KP ČZU Praha;
PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR